ДОКЛАД

ЗА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА

НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

НА ОБЩИНА ДОСПАТ

ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

юли 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ.

Списък на фигурите. 3

Списък на таблиците 3

Списък на използваните съкращения. 4

1. Въведение 5

2. Методически подход. 6

2.1. Цел и задачи на последващата оценка. 7
2.2. Прилагани методи на изследване. 7
2.3. Представяне на последващата оценка. 8
2.4. Критерии за оценка. 9

3. Обща структура и процес на наблюдение на ОПР. 9

3.1. Обща структура на ОПР. 9
3.2. Процес на наблюдение на ОПР. 14

4. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите. 16

4.1. Приоритет I: Модернизирана базисна инфраструктура и качествена жизнена и околна среда. 17
4.2. Приоритет II: Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите и предприемачеството. 20
4.3. Приоритет III: Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалните природни и културни ценности в община Доспат. 21
4.4. Приоритет IV: Ефективна образователна, социална и здравна системи за повишаване качеството на живот на населението и задържане на младите хора в общината. 25
4.5. Приоритет V: Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от европейските фондове и донорски програми 28

5. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР. 30

5.1. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР по години. 32
5.2. Оценка на степента на финансова реализация на ОПР по източници на финансиране. 37

6. Оценка на общото въздействие. 38

6.1. Обобщено социално-икономическо състояние и развитие на общината. 38
6.2. Система от индикатори за наблюдение и оценка. 40

7. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси. 41

7.1. Оценка на ефективността. 42
7.2. Оценка на ефикасността. 43

8. Изводи (обобщена оценка) и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие. 43

8.1. Обобщена оценка на изпълнението на ОПР Доспат 2014-2020 година. 43
8.2. Изводи от изпълнението на ОПР относно провеждането на политиката на регионално и местно развитие. 45
8.3. Изводи за изпълнението на ОПР по приетите критерии за оценка. 48

9. Приложения. 49

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ.

Фигура 1. Схема на документите, свързани с развитие на община Доспат в периода 2014-2020 г. **5**

Фигура 2. Стратегическа рамка на ОПР Доспат 2014-2020 г. **12**

Фигура 3. Обобщена финансова реализация на ОПР Доспат по години (в лв.) **32**

Фигура 4. Финансова реализация на Приоритет I от ОПР Доспат по години (в лв.) **33**

Фигура 5. Финансова реализация на Приоритет II от ОПР Доспат по години (в лв.) **34**

Фигура 6. Финансова реализация на Приоритет III от ОПР Доспат по години (в лв.) **35**

Фигура 7. Финансова реализация на Приоритет IV от ОПР Доспат по години (в лв.) **36**

Фигура 8. Финансова реализация на Приоритет V от ОПР Доспат по години (в лв.) **36**

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.

Таблица 1. Обобщена финансова реализация на ОПР **31**

Таблица 2. Финансова реализация на ОПР по източници на финансиране **37**

Таблица 3. Социално-икономически показатели на община Доспат **39**

Таблица 4. Обобщена оценка по приоритети **44**

Таблица 5. Изводи за изпълнението на ОПР, според приетите критерии за оценка **48**

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГД	Годишен доклад
ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение (на Структурните инструменти на ЕС в България)
КР	Капиталови разходи
МО	Междинна оценка
НСИ	Национален статистически институт
ОбА	Общинска администрация
ОПР	Общински план за развитие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПО	Последващата оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПрО	Предварителна оценка
РПР	Регионален план за развитие
ФЕС	Фондове на Европейския съюз
ЦБ	Централен бюджет
ЮЦР	Южен централен район

1. ВЪВЕДЕНИЕ.

Настоящият **Доклад за последваща оценка (ПО) на изпълнението на Общински план за развитие (ОПР) на община Доспат за периода 2014-2020 г.** се извършва в изпълнение на ангажиментите на Общинската администрация (ОбА), съгласно чл. 34, ал 1 от Закона за регионалното развитие (ЗРР). В него е регламентирано, че:

„за изпълнението на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие се извършва последваща оценка на въздействието не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие“.

Съгласно чл. 13 от ЗРР[1], общинският план за развитие (ОПР) е документ, който:

- определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките и с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината;
- осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Настоящата Последваща оценка включва следните задължителни компоненти, регламентирани в чл. 34, ал. 2 от ЗРР:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Фигура 1. *Схема на документите, свързани с развитие на община Доспат в периода 2014-2020 г.*

Източник: Авторски колектив, ИУПП[2]®

Последващата оценка, по същество, представлява последния оценъчен документ (след Предварителната и Междинната оценки) на ОПР, който предоставя цялостен анализ и

[1] С изм. – Държавен вестник, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г., „общински план за развитие“ се изменя на „план за интегрирано развитие на община“

[2] **ИУПП** – „Институт за управление на програми и проекти“

обобщаващи изводи за постигнатото изпълнение на ОПР, тъй като се изготвя след изтичането на срока му на действие.

На тази база, в ПО се дават препоръки за бъдещи актуализации на следващия план след ОПР – Планът за интегрирано развитие на община Доспат (ПИРО)[1] за новия програмен период 2021-2027 г.

Съдържанието на документа следва нормативните изисквания, регламентирани в чл. 34, ал. 2 от ЗРР и съвременните практики за извършване на мониторинг и контрол на местни политики. Настоящата ПО има следната структура:

- **Въведение** и нормативна обосновка за необходимостта от изготвяне на ПО;
- **Описание на методическия подход**, който очертава целите и задачите на ПО и прилаганите методи на изследване, както и технологичната последователност на действията;
- **Обща структура и процес на наблюдение** на ОПР;
- **Анализ и оценка на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите** на ОПР;
- **Оценка на общото въздействие на ОПР** върху развитието на Община Доспат;
- **Анализ и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси**;
- **Основни изводи и препоръки** относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие;
- **Приложения** – „Списък с реализирани проекти за периода 2014-2020 г.“, „Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР“ и „Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка“.

2. МЕТОДИЧЕСКИ ПОДХОД.

Към момента на разработване на последващата оценка, в действащата нормативна уредба липсва утвърдена методика за изработване на подобен вид документи на национално, регионално и местно ниво, въпреки наличието на:

- *„Методика за последваща оценка на въздействието (без официално приемане)“*[3], неофициален методически документ до м. декември 2020 г.;
- *„Ръководство за извършване на последваща оценка на въздействието“*[4], прието с Решение № 885 на Министерския съвет от 3 декември 2020 г. Използва се за изследване на резултатите от прилагането на нормативните актове - закони, кодекси, подзаконови нормативни актове на Министерския съвет. Целта му е да подпомага експертите от администрацията в хода на оценката и усъвършенстването на нормативните актове. Може да се използва за последваща оценка на други административни нива и документи.
-

[3] https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?categoryId=16&Id=293&y=&m=&d

[4] https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=16&Id=320

Съобразявайки се с действащата нормативна уредба, Екипът, изготвящ настоящата ПО, е разработил и прилага методически подход, който включва следните компоненти:

- определяне на целите и задачите на ПО;
- формулиране на подходящи методи, които да се приложат за изследване в ПО;
- определяне на ясни критерии за оценка на извършените действия и ефектът от изпълнението на ОПР;
- определяне и събиране на необходими изходни данни;
- анализ на изходните данни и извършване на последващата оценка на ОПР;
- представяне на Доклад за изпълнението на общинския план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.

2.1. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА.

Цел.

Последващата оценка на ОПР има за цел да направи комплексен и структуриран преглед на процеса и резултатите от реализацията на стратегията на ОПР и да оцени изпълнението му в контекста на постигнатото развитие на община Доспат.

Задачи за изпълнение в последващата оценка.

За постигане заложената цел в настоящия Доклад за последваща оценка на изпълнението на Общински план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г. са изпълнени следните задачи:

- преглед на общата структура на ОПР и извършените дейности в процесите на неговото наблюдение и оценка;
- определяне на въздействието или степента на постигане на целите;
- определяне на резултатите или ефектите от прилагането на мерките;
- общо сравнение на настоящата социално-икономическа обстановка в общината с тази в началото на периода на действие на ОПР;
- очертаване на общото въздействие на общинския план върху социално-икономическото развитие;
- определяне ефективността и ефикасността на заложените мерки;
- представяне на ефектите от използване на финансовия и ресурсния потенциал за постигане на целите и приоритетите на ОПР на община Доспат;
- формулиране на изводи и препоръки по отношение на политиките за регионално развитие по възприетите критерии за оценка.

2.2. ПРИЛАГАНИ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ.

Методи.

Методите, за постигане на целта и изпълнение на задачите, приложени в настоящата ПО, са следните:

- **документален** – анализ на съществуващите стратегически и нормативни документи, отчети, доклади и пр., които имат отношение към реализацията на ОПР;
- **анализ и синтез –** анализ на съществуващата информация и преценка доколко тя е полезна за оценката и синтез на постигнатите резултати и цели от прилагането на ОПР;
- **експертен –** при изготвянето на последващата оценка е приложен подход на експертната оценка, там където липсват конкретни достоверни данни.

Извършена е оценка на изпълнението на ОПР и преглед на всички съпътстващи документи на Общината, които допринасят за неговото изпълнение.

При анализа и оценката на събраните документи се разглеждат тяхната актуалност, достоверност, източник на информация, изчерпателност и съответствието с ОПР и методическите указания за неговото изготвяне.

Анализирани са направените инвестиции на територията на общината на базата на проектите (изпълнени или в процес на изпълнение), източниците на финансиране, ефекта и устойчивостта от тези инвестиции.

Направено е обобщаване на отчетените резултати от изпълнението на ОПР.

Източници на информация.

За изготвянето на настоящата ПО са използвани следните източници на данни и информация, предоставени от Община Доспат или със свободен достъп за ползване:

- Общински план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.;
- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Общински план за развитие 2014-2020 г. на Община Доспат – за периода 2015-2020 г.;
- Разчети за финансиране на капиталови разходи на Община Доспат – за периода 2017-2020г.;
- текуща статистика на Национален статистически институт (НСИ);
- данни от Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН);
- данни от Системата за електронни услуги на Държавен фонд „Земеделие“;
- информация от официалната интернет страница на Община Доспат;
- попълнени въпросници от страната на ОбА;
- други справки, отчети, информация и данни, предоставени от ОбА.

2.3. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА.

Резултатите от извършената последваща оценка са представени под формата на настоящия Доклад за изпълнението на ОПР Доспат за периода 2014-2020 г.

Последващата оценка е фокусирана изцяло върху ОПР на Община Доспат за периода 2014-2020 г. и базирана на всички налични допълнителни документи, свързани с него – годишни доклади. (*Вж.* **Фигура 1** ***Схема на документите, свързани с развитие на община Доспат в периода 2014-2020 г.***)

Документът същевременно дава информация и препоръки, които могат да се ползват при извършването на потенциални актуализации на ПИРО за следващия планов период 2021-2027 г.

2.4. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА.

За постигане на обективност при разработването на настоящия документ са определени ясни критерии за оценка на извършените действия и ефектът от изпълнението на ОПР Доспат. Използваните критерии за извършването на последващата оценка дават отговор на определени въпроси, а именно:

- **обоснованост** – доколко целите на ОПР съответстват на установените социално-икономически условия и тенденции в развитието на общината и региона;
- **ефективност** – доколко постигнатите резултати водят до изпълнение на поставените цели;
- **ефикасност** – дали резултатите са постигнати чрез оптимално използване на ресурсите – човешки, финансови, материални и др., при спазване на изискванията за качество и законосъобразност;
- **устойчивост** – дали постигнатите резултати водят до възвръщаемост на вложените ресурси и доколко са устойчиви във времето;
- **прозрачност** – дали в хода на изпълнение на ОПР е създадена възможност за информиране на обществото чрез осигуряване на публичен достъп до информация.

3. ОБЩА СТРУКТУРА И ПРОЦЕС НА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР.

3.1. ОБЩА СТРУКТУРА НА ОПР.

Общинският план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г. (ОПР) съдържа **следните основни раздела**:

- „Въведение“;
- „Обща характеристика на община Доспат“;
- „Състояние на местната икономика“;
- „Развитие на социалната сфера и човешките ресурси“;
- „Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията“;
- „Селищна мрежа“;
- „Екологично състояние и рискове“;
- „Административен капацитет“;
- „SWAT анализ“;
- „Стратегия – визия, цели и приоритети за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.“;
- „Индикативна финансова таблица“;
- „Индикатори за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Доспат“;

- „Необходими действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана“;
- „Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност“;
- „Програма за реализация на Общинския план за развитие“.

3.1.1. Въведение.

В разделът е описано подробно начина на разработване и задачите на Общинският план за развитие на община Доспат. Разгледани са всички стратегическите документи за регионални политики в ЕС и националните цели и приоритети за регионално развитие, по които ОПР трябва да бъде в съответствие. ОПР Доспат е „*разработен съгласно изискванията на Закона за регионално развитие (ЗРР), Правилника за неговото прилагане (ППЗРР) и Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014- 2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020), Общински планове за развитие (2014-2020) одобрени със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството“*. Използваните при разработването на ОПР методи са наблюдение, проучване, описание, анализ и синтез, оценка, сравнение, работа в екип, SWOT анализ, индексен метод и графични методи. Разгледани са основните източници на данни и информация, необходими за разработването на ОПР на община Доспат 2014-2020 г.

3.1.2. Обща характеристика на община Доспат

В „Обща характеристика на община Доспат“ се анализират основните физически особености (природни дадености) на територията на Общината, от които географското положение, релефа, климата, водите, почвите, биологичното разнообразие и защитените територии, в това число и културно-историческото наследство.

3.1.3. Състояние на местната икономика

В ОПР Доспат, обект на анализиране са секторите на икономиката, които са застъпени в община Доспат – селско стопанство, преработваща промишленост и туризъм. Селското стопанство е „полупазарно“ – произвежда се основно за собствени нужди, а излишъкът се продава, преработващата промишленост е развита основно в леката промишленост, а туризмът – „златна мина“ за развитието на комплексен туризъм. Според ОПР, община Доспат е в преструктуриране на икономиката в посока на „*развитие на вторичен сектор- жизнеспособни и високо адаптивни малки и средни предприятия, базирани на местни суровини, чрез съхраняване на жизнени традиционни промишлени отрасли и развитие на алтернативни производства*“.

3.1.4. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси

Следващият основен раздел обхваща демографските характеристики на населението, заетостта и безработицата, здравеопазването, образованието, културата и спорта и социалните дейности. Всеки един елемент от гореспоменатата структура на раздела анализира детайлно цялостното състояние на местното население и инфраструктура.

3.1.5. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

Разделът е структуриран по различни видове инфраструктура, започвайки с анализиране на транспортната инфраструктура (разделена на републиканска пътна мрежа, общинска пътна

мрежа и улична мрежа), водоснабдителна и канализационна мрежа, електроснабдяване, газопреносна мрежа, комуникационни мрежи и завършвайки с далекосъобщения и пощи.

3.1.6. Селищна мрежа

Анализирането на селищната мрежа в ОПР Доспат се основава на задълбочен преглед на териториалната структура на община Доспат, общите характеристики на малките населени места в Общината и жилищната осигуреност.

3.1.7. Екологично състояние и рискове

В разделът са описани всички основни замърсители в атмосферния въздух, които влияят негативно върху човешкото здраве, обезпечеността с водни тела и състоянието на водопреносната мрежа, управлението на отпадъците, състоянието и мониторинга на земите и почвите, както и нивата на шум на територията на Общината.

3.1.8. Административен капацитет

Административният капацитет е съставен от административни звена и съответния им брой длъжностни лица. В раздела са заложени принципите, по които Община Доспат се ръководи при изпълнение на своята дейност.

3.1.9. „SWAT анализ“

SWOT анализът е обективно следствие от социално–икономическия анализ и представя изводите от проучването на състоянието и потенциала на общината, като акцентира на силните и слабите страни, възможностите и заплахите за развитие. „*SWOT анализът включва оценка на вътрешните фактори, чрез която се идентифицират силните и слабите страни на община Доспат, оценка на външните фактори на обкръжаващата среда, които очертават благоприятните възможности и потенциални заплахи за развитието на общината*“.

3.1.10. Стратегия - визия, цели и приоритети за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.

В раздела е представена стратегическата рамка за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г . Посочено е, че „*Стратегическата рамка на Общинския план за развитие на община Доспат 2014-2020 г. е съобразена с изискванията на европейското и националното законодателство за регионално развитие и се основава“* на резултатите от проведените социално-икономически и SWOT анализи и е определена след „*проведена широка обществена дискусия и обсъждания, като в същото време са отчетени и съгласувани целите и приоритетите, дефинирани в стратегическите документи от по-високо ниво*“.

Стратегическата рамка за развитие на ОПР отчита целите на европейската кохезионна политика и приоритетите за развитие на регионите на ЕС, обвързана е с „*приоритети на основополагащи се стратегически документи за развитие“* на страната и региона. Посочено е, че Програмата за реализация на ОПР Доспат е изцяло съобразена със заложените приоритети и „бюджетните възможности за съфинансиране“, а мерките и дейностите към приоритетите за развитието на общината, отразяват вижданията на местното население, бизнес и местна власт.

Йерархията на понятията в стратегията на община Доспат е: визия, приоритети, мерки и дейности/проекти/инициативи (в настоящата ПО се използва термина „дейност“, при изпълнението на която може да е реализиран повече от един проект). **На няколко места в**

документа се споменават „стратегически цели“, но няма представени такива, а терминът реферира към „приоритети“.

Фигура 2. *Стратегическа рамка на ОПР Доспат 2014-2020 г.*

Източник: Авторски колектив, ИУПП®, по данни от ОПР

Визия за развитие

Дефинирана е следната **Визия,** която според ОПР „*трябва да синтезира от една страна представата за желаното и възможното състояние на общината, а от друга да е максимално съобразена с потенциала на територията и общинската икономика*“:

> „Развит туристически център от местно, национално и международно значение, и устойчива общност с конкурентоспособна икономика, гарантираща заетост и растеж, модерна инфраструктура, качествена жизнена среда, чиста природа и просперираща население“

Стратегически цели и приоритети за развитие на общината.

В ОПР е написано, че: *„Въз основа на така очертаната Визия за развитие са определени и приоритетите в развитието на общината за периода на изпълнение на стратегията. Въз основа на анализа на състоянието, тенденциите и потенциала на общината са определени приоритети, които да гарантират устойчивост в развитието на общината и ефективно усвояване на местния потенциал и пълноценното му включване в стопански оборот“.*

При анализирането на описанието на стратегическата част на ОПР се наблюдава, че стратегически цели не присъстват в стратегическия документ, а реферират към заложените приоритети.

Приоритет I: „**Модернизирана базисна инфраструктура и качествена жизнена и околна среда“;**

Приоритет II: „**Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите“;**

Приоритет III: „**Устойчиво развитие на туризма, съхраняваме и валоризиране на уникалното природно и културно наследство в община Доспат“;**

Приоритет IV: **„Ефективна образователна, социална и здравна система за повишаване качеството на живот на населението“;**

Приоритет V: **„Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от европейските фондове и донорски програми“.**

Всеки приоритет е планиран да бъде реализирана посредством набор от специфични цели, мерки, дейности/проекти:

- по **Приоритет I (П1)** са предвидени 3 специфични цели, 5 мерки и 33 дейности;
- по **Приоритет II (П2)** са предвидени 2 специфични цели, 4 мерки и 23 дейности;
- по **Приоритет III (П3)** са предвидени 5 специфични цели, 12 мерки и 80 дейности;
- по **Приоритет IV (П4)** са предвидени 4 специфични цели, 11 мерки и 98 дейности;
- по **Приоритет V (П5)** са предвидени 2 специфични цели, 4 мерки и 18 дейности.

Част от дейностите могат да бъдат приравнени с конкретни проекти, докато други изразяват по-общи намерения за действия и могат да бъдат възприети като съвкупност от проекти.

3.1.11. Индикативна финансова таблица

Разделът описва какво представлява индикативната финансова таблица, какви са компонентите в нея и при какви условия подлежи на актуализация. Индикативната финансова таблица или Приложение 1 не присъства в ОПР Доспат 2014-2020 г., с което ползите от Последващата оценка са ограничени.

3.1.12. Индикатори за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Доспат

За разработването на системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ОПР е използвана „SMART концепция“ - точност, измеримост, постижимост, реалистичност, съобразени с времето. „*Индикаторите за наблюдение и оценка на общинския план за развитие имат ключово значение за проследяване на изпълнението на плана и за неговото въздействие върху развитието на местната общност*“. „*В раздела са изброени общи социално- икономически индикатори и седем индикатора за „наблюдение на глобални цели по околна среда*“.

3.1.13. Необходими действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана

Наблюдението на ОПР Доспат се осъществява посредством мониторинг на текущото изпълнение чрез събиране, обработка и анализ на информацията. „*Обект на мониторинга са напредъка, промените и последиците от предприеманите действия*“. Оценката (предварителна, междинна и последваща) е количествено измерване на получените резултати от анализираната информация, която спомага за подобряване управлението на изпълнението на ОПР, като предоставя информация за степента на ефикасност от провежданите политики. За целите на наблюдението отговаря „*Специализирана група за наблюдение/Работна група, назначена със заповед от Кмета*“, която има задачата да подготвя ежегоден доклад и заключителен доклад за изпълнението на плана.

3.1.14. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

В ОПР Доспат са заложени специфични цели на действията за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност. „*Основната цел на прилагането на информираност и публичност във връзка с ОПР е да се повиши обществената осведоменост, както и прозрачността относно прилагането на мерките за регионално развитие*“. Отговорността за „*осигуряване на информация и публичност на процеса на разработване, съгласуване, актуализиране и изпълнение на ОПР, имат кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници със своите компетенции*“.

3.1.15. Програма за реализация на Общински план за развитие

Програмата за реализация на ОПР Доспат е пакет от мерки и проекти за реализация на заложените цели и приоритети за периода 2014-2020 г. „*Програмата за реализация на Общинския план за развитие 2014-2020 г. е в съответствие с разпоредбите на чл. 13, ал. 2, т. 7 от Закона за регионалното развитие, съгласно който Общинският план за развитие съдържа програма за реализация, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите. Програмата е неразделна част от Общинския план за развитие и детайлизира неговите приоритети, цели и мерки до конкретни проекти, дейности, срокове, звена за изпълнение и отговорници. Програмата за реализация на Общинския план за развитие, като съвкупност от ресурсно осигурени мерки и дейности, е механизъм за реализация на всяка конкретна цел, заложена в Общинския план за развитие*“.

3.2. ПРОЦЕС НА НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР.

Процесът на наблюдение на ОПР обхваща серия от документи, изготвящи се преди, по време на действие и реализация на ОПР, както и след края на неговото действие. (*Вж*. **Фигура 1** ***Схема на документите, свързани с развитие на община Доспат в периода 2014-2020 г.***)

Предварителна оценка (ПрО) на Общински план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.

Първа част от наблюдението на ОПР е неговата Предварителна оценка (ПрО), която се изготвя преди приемането му от Общински съвет. Тя се прави от независим екип, който би могъл да посочи слабостите в стратегическата и/или аналитичната част на плана.

Няма данни за изготвянето на ПрО, за нея не се споменава в самия ОПР и не е предоставена от ОбА Доспат в приложените документи за извършване на настоящата ПО.

Междинна оценка (МО) за изпълнението на Общински план за развитие на община Доспат за периода 2014-2020 г.

Изготвянето на МО е задължително, съгласно чл. 33, ал. 1 от ЗРР.

Няма данни за изготвянето на МО, въпреки че то е планирано в ОПР. Не е предоставена от ОбА Доспат в приложените документи за извършване на настоящата ПО.

Актуализиран документ за изпълнение на Общински план за развитие.

Няма данни за извършвани актуализации на ОПР Доспат, на Програмата за реализация или друга част от плана.

Годишни доклади (ГД) за изпълнението на ОПР Доспат 2014-2020 г.

Налични са 6 броя ГД, при изискуеми съгласно ЗРР – общо 7 на брой (за всяка година на действие на ОПР). Наличните ГД обхващат периода 2015-2020 г. и за тях се констатира следното:

- **наличните ГД отговарят частично на структурата и съдържанието**, посочени в чл. 91, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР);
- **Неясна структура на ГД** – документът започва с точка „Общи условия за изпълнение на Общински план за развитие“, в която е описано ролята и периода на ОПР и съответствието на ГД с други стратегически документи от по-високо равнище, както и структурирано сбито представяне на приоритетите. Продължава с точка „Индикатори за наблюдение и оценка на ОПР 2014-2020 г.“, като в нея присъства таблица с всички заложени индикатори. Последната точка „Основните изводи и препоръки“ не обобщава гореописаното в ГД, а описва детайлно изпълнението на проектите през конкретната година, обща социално-икономическа статистика на Общината и отчета на дейността на администрацията;
- **не са изготвяни отчети по Програмата за реализация и Индикативната финансова рамка;**
- **няма ясно разграничаване на заложените индикатори за въздействие от тези за продукт.**

ГД са важен източник на информация за осъществените дейности и постигнатите резултати. Те служат като основно средство за оценка на тенденциите в хода на общото развитие на общината и осигуряването на ефективност и ефикасност през наблюдавания планов период. Липсата на част от тях и пропуските при изготвянето на наличните е сериозно нарушение в изпълнението на ОПР Доспат 2014-2020 г.!

Оценката на структурата на ОПР като документ и протеклите процеси по неговата реализация са следните:

- структурата на ОПР има петнадесет ясно обособени раздела;
- **анализът е изчерпателен** и синтезира основните характеристики, проблеми и потенциали на община Доспат;
- **споменават се многократно стратегически цели, но такива не са дефинирани в йерархичната структура и не са разяснени в ОПР.** Стратегическите цели реферират към заложените приоритети;

- **В документа липсват Индикативна финансова таблица („Приложение 1“), матрица на индикаторите за наблюдение и оценка („Приложение 2“) и Програма за реализация в ОПР („Приложение 3“) –** липсата на индикативни стойности към приоритетите, конкретни проекти и дейности със заложени стойности и срокове към тях води до безсъдържателност на документа;
- **има фундаментални пропуски в процеса на наблюдение и оценка на ОПР** – липсват (или не са представени за изготвяне на ПО) ПрО, МО и един от седемте ГД.
- в ОПР има редица технически, графични и правописни грешки, които са характерни за чернова на документ, а не за неговата финална версия.

4. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.

Анализите и оценките на данните и документите, свързани с изпълнението на ОПР, предоставени от ОбА Доспат за извършване на ПО, са основата, върху която са направени изводи както за изпълнението, така и за постигнатите резултати по приоритетите, специфични цели и дейности.

За извършване на оценката е направена съпоставка между заложените в ОПР приоритети, специфични цели и дейности и наличните документи, отнасящ се до неговото изпълнение.

За точността на настоящата ПО от съществено значение са следните фактори:

- Към всяка специфична цел има заложени мерки, съдържащи една или повече дейности, част от които могат да се допуснат, че са конкретни проекти, но други не могат да се приемат като такива. Към изпълнението на ОПР могат да се причислят редица дейности и проекти, които не са изрично посочени в самия ОПР.
- **налични са 6 от 7 броя ГД и няма изготвена МО, които са основен източник за наблюдение на реализацията на ОПР през всяка една година и към средата от изпълнението му.**

Във връзка с изложеното по-горе, за постигане на целта на настоящата ПО, **в нея са включени всички дейности и проекти, които могат да бъдат точно определени** (с име, период на реализация, изразходвани средства по години и източници), информация за които е взета от наличните Годишни доклади, Отчетите за изпълнение на капиталовата програма на Общината (капиталовите разходи (КР) - 4 от 7 бр.), финансирани проекти със средства от ЕС (по данни в ИСУН за двата изминали програмни периода – 2007-2013 г. и 2014-2020 г.), предоставени данни от Агенция „Пътна инфраструктура“/Областно пътно управление - Смолян, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД[5] – гр. Смолян и други източници.

Изведените реализирани конкретни проекти са представени изчерпателно в табличен вид в **Приложение 1** на настоящата Последваща оценка.

В **Приложение 2** е представена „Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР“.

[5] **ЕООД** - Еднолично дружество с ограничена отговорност

В **Приложение 3** е представена „Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка“ на ОПР Доспат 2014-2020 г., както и оценка за степента на изпълнение на всеки индикатор.

В съответствие с възприетия от авторите на ОПР методически подход при изготвянето на стратегическата част, анализът на изпълнението му е извършен по неговата структура, т.е. по приоритети и специфични цели.

Оценката на постигане на всяка специфична цел и отчетните индикатори е направена на базата на следните фактори:

- реализирани проекти и дейности, които могат да се причислят към ОПР Доспат 2014-2020 г.;
- финансови резултати;
- потенциално влияние върху постигането на определените индикатори;
- експертна оценка.

Изготвената оценъчна скала е тристепенна, както следва:

- **Специфичната цел е осъществена успешно** – предвидените в ОПР инициативи, дейности или проекти са реализирани изцяло или почти изцяло; привлечен е значителен финансов ресурс; проектите водят до постигане на целта от по-високо равнище или оказват влияние върху предвидените индикатори на ОПР, или се очаква да имат влияние в бъдеще време;
- **Специфичната цел е осъществена частично** – предвидените в ОПР инициативи, дейности или проекти са реализирани частично; привлечен е финансов ресурс; реализираните проекти оказват частично влияние върху индикаторите на ОПР;
- **Специфичната цел не е осъществена** – не са реализирани конкретни проекти и инициативи, осъществени са епизодични дейности, които имат неясен ефект по отношение влиянието им върху дефинираните индикатори на плана.

4.1. ПРИОРИТЕТ I: МОДЕРНИЗИРАНА БАЗИСНА ИНФРАСТРУКТУРА И КАЧЕСТВЕНА ЖИЗНЕНА И ОКОЛНА СРЕДА.

ОПР Доспат определя следните 15 индикатора за наблюдение и оценка към Приоритет 1:

- **„Обща дължина на реконструирани или подобрени общински пътища“** – индикаторът е преизпълнен с 193%, като отчетените километри подобрени общински пътища възлизат на 23,2 км., при целеви 12 км.;
- **„Допълнителен дял от населението с подобрен транспортен достъп“** – индикаторът е изпълнен на 88%, като отчетената стойност към края 2020 г. е 22%, при заложени 25%.
- **„Обща дължина на реконструирани или подобрени улици в населените места“** – индикаторът е преизпълнен с 124,67%, отчитайки стойност 7,48 км при целеви 6 км.
- **„Допълнителен дял от населението с подобрена улична инфраструктура“** – индикаторът отчита 6% дял на населението с подобрена улична инфраструктура при целеви 40%. Тъй като отчетената стойност е под 50%, индикатора не е изпълнен.

- **„Обща дължина на реконструирана и/или рехабилитирана водопроводна мрежа“** – индикаторът е частично изпълнен (60%). От целеви 35 км, 21 км е реконструираната/ рехабилитраната водопроводна мрежа.
- **„Обща дължина на ново изградена канализационна мрежа“** – индикаторът отчита 6,2% дял на населението с подобрена улична инфраструктура при целеви 28%. Тъй като изпълнението на индикатора е под 50%, той не е изпълнен.
- **„Население, обхванато от пречистване на отпадните води“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой изградени клетки на Регионално депо за неопасни отпадъци“** – индикаторът е частично изпълнен – на 50%, тъй като при целеви 2 броя изградени клетки на Регионално депо за неопасни отпадъци, една е построена.
- **„Увеличение на мощностите за събиране на отпадъците и/или рециклиране“** – за периода 2014-2020 г. има една изградена мощност за събиране/ рециклиране на отпадъците, с което индикаторът е частично изпълнен – 50%.
- **„Увеличение на дела на рекултивирани терени“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Допълнителен дял на обслужени домакинства по събиране на твърдите битови отпадъци“** – индикаторът е изпълнен на 80% към края на 2020 г., като процента обслужени домакинства със събиране на твърдите битови отпадъци е 80%, при целеви 100%.
- **„Км подобрена водоснабдителна мрежа в населените места“** – индикаторът е преизпълнен с 104,67%, като подобрените километри водоснабдителна мрежа възлиза на 15,7 км, при целеви 15 км.;
- **„Км подобрени улици“** – индикаторът е преизпълнен с 124,67%, отчитайки стойност 7,48 км при целеви 6 км.
- **„Км канализация – подобрена/ново строителство“** – индикаторът отчита 6,2% дял на населението с подобрена улична инфраструктура при целеви 28%. Тъй като отчетената стойност е под 50%, индикаторът не е изпълнен.
- **„Брой подобрени читалищни сгради“** – индикаторът отчита 1 подобрена читалищна сграда при целеви 4 броя. Тъй като отчетената стойност е под 50%, индикаторът не е изпълнен.

За всички специфични цели, мерки и дейности по П1 липсват предвидени индикативни стойности в ОПР. Що се отнася до привлечените средства през седем годишния период на действие на ОПР, средствата имат следните дялове на източници на финансиране: общински бюджет (ОБ) – 0,71%; фондове на ЕС (ФЕС) – 65,27%; централен бюджет (ЦБ) – 32,28%; други източници (ДИ) – 1,75%. Частни инвестиции (ЧИ) към Приоритет 1 няма. Общо реализираните средства към Приоритета формират 64,43% от всички привлечени средства през периода на действие на ОПР.

4.1.1. Специфична цел 1.1. Развитие и модернизация на транспортната инфраструктура.

Специфичната цел включва 2 мерки и 9 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към реконструкция и модернизация на пътната мрежа с насока подобряване на транспортния достъп до главните транспортни направления, което ще благоприятства за достъпа на бизнеса до зоните с икономическа активност, а населението – до обществени услуги. Липсва планиран финансов ресурс.

Отчита се изпълнението на 68 проекта/инициативи на обща стойност 13 997 хил. лв., като 2/3 (45 проекта/инициативи) от тях спадат към втората мярка – „Реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа“.

4 индикатора са заложени за наблюдение и отчитане на реализирането на дейностите по Специфична цел 1.1. Два от тях отчитат преизпълнение, един изпълнен на 88% и един неизпълнен (под 50%).

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е осъществена успешно** спрямо разгледаните показатели. Привлечени са значителни средства, които са допринесли за добро техническо изпълнение на СЦ – по- голямата част от заложените индикатори са постигнати, а по мерките има реализирани дейности. Реализираните проекти са подобрили благоустройството на общинската пътна инфраструктура, която е важен елемент за развитието на община Доспат.

4.1.2. Специфична цел 1.2. Доизграждане и развитие на екологичната инфраструктура.

Специфичната цел включва 2 мерки и 15 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към осъвременяване на канализационната мрежа, модернизация на водопроводната мрежа и изграждане на съоръжения за пречистване на отпадъчни води, които ще доведат до намаляване на загубите на питейна вода и ефективно управление на отпадъчните води. Липсва заложен финансов ресурс.

Отчита се изпълнението на 21 проекта/инициативи на обща стойност 11 382 хил. лв., причисляващи се предимно към първата мярка (71,4% от проектите) – „Подобряване на водопроводната мрежа и доизграждане на канализационната мрежа. Интегрирано управление на отпадните води“.

Заложени са 7 индикатора, от които 1 е изпълнен на 80%, 3 са частично изпълнени (50-60%), 1 неизпълнен (изпълнението е под 50%) и 2, на които не може да се оцени изпълнението, тъй като нямат отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е частично осъществена**, тъй като са на лице значителни реализирани проекти, които подобряват ВиК инфраструктурата на общината и допринасят за реализирани действия по една от заложените две мерки, както и за изпълнението на част от заложените индикатори.

4.1.3. Специфична цел 1.3. Балансирано развитие на околната територия в рамките на общината и укрепване на функционалните връзки между населените места.

Специфичната цел включва 1 мярка и 9 дейности.

Констатации: Специфичната цел предвижда подобряване на селската среда, с която да се ограничат миграционните процеси в малките населени места. Липсва заложен финансов ресурс.

Отчита се изпълнението на 24 проекта на обща стойност 854 хил. лв. , насочени към облагородяване на социалната среда. Проектите отговарят на част от заложените дейности.

По тази специфична цел има 4 предвидени индикатора, от които 2 са преизпълнени, а останалите 2 – не са изпълнени (изпълнението на всеки един е под 50%).

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е осъществена успешно**, тъй като реализираните проекти допринасят за преизпълнението на половината заложени индикатори и отговарят на част от дейностите по мярката.

4.2. ПРИОРИТЕТ II: ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА ИКОНОМИКА ОСНОВАНА НА МОДЕРНИ ТЕХНОЛОГИИ И ИНОВАЦИИ, НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО.

Индикаторите за наблюдение и оценка изпълнението на Приоритет 2 са 9:

- **„Увеличаване дела на инвестициите в енергоспестяващи технологии в предприятията“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой предприятия с внедрени мерки за енергийна ефективност“** – индикаторът отчита 1 от целеви 3 подкрепени предприятия за внедряване на мерки за енергийна ефективност. Той не е изпълнен, тъй като отчетената стойност (33,33% дял) е под 50%.
- **„Брой изпълнени проекти на предприятия за въвеждане на иновации и/или модерно технологично оборудване“** –1 от целеви 3 предприятия са въвели иновации и модерно технологично оборудване през периода на действие на ОПР, с което индикатора не е изпълнен, тъй като отчетената стойност (33,33% дял) е под 50%.
- **„Брой предприятия въвели нови за фирмите или значително подобрени продукти в резултат на иновационни или научно-изследователски проекти“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Стойност на привлечените чуждестранни инвестиции“** – и този индикатор не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой ново регистрирани стопански субекти“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой стопански субекти с активна дейност 3 и повече години“** – и този индикатор не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Създаване на местен клъстер до 2020 г.“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой създадени ПЧП“** – създадено е едно публично-частно партньорство (МИРГ Високи Западни Родопи - Батак-Девин-Доспат) от заложени две, което допринася за частично изпълнение на индикатора (50%).

Липсват индикативни стойности в ОПР по специфични цели, мерки и дейности на П2. Що се отнася до привлечените средства през седем годишния период на действие на ОПР, средствата имат следните дялове на източници на финансиране: фондове на ЕС (ФЕС) – 60,45% и 39,55%– централен бюджет (ЦБ). Общо реализираните средства към Приоритета формират 5,56% (2 264 хил. лв.) от всички привлечени средства през периода на действие на ОПР.

4.2.1. Специфична цел 2.1. Насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност, технологична модернизация и иновации в предприятията.

Специфичната цел включва 2 мерки и 8 дейности.

Констатации: По специфичната цел са заложени дейности, предназначени да насърчават предприятията, да инвестират в енергийно ефективни технологии и иновации в производствения цикъл, с които да се намали консумацията на енергия и да се повиши тяхната конкурентоспособност. Не са предвидените средства към специфичната цел.

Отчита се реализирането на един проект на стойност 2 264 хил. лв., който съответства на 4 от 5 планирани дейности по мярка 2.1.1 „Подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници в предприятията".

По специфичната цел се заложени 4 индикатора за наблюдение и оценка, от които 2 не са изпълнени (изпълнението на всеки е 33,33%), другите 2 не могат да се оценят, поради липса на отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е частично осъществена**. Реализираният проект допринася за изпълнението на повечето заложени дейности по първата мярка 2.1.1., но не достатъчно за изпълнението на индикаторите (няма индикатор с над 50% изпълнение), което води до частично техническо изпълнение на СЦ. Към тежестта на оценката се прибавя и липсата на повече проекти на предприятия, стремящи се към прилагане на мерки енергийна ефективност, с което ефекта от СЦ е съсредоточен само върху едно производство.

4.2.2. Специфична цел 2.2. Подобряване на бизнес средата, развитие на местни клъстери и бизнес мрежи.

Специфичната цел включва 2 мерки и 15 дейности.

Констатации: Специфичната цел и дейностите към нея са насочени към привличане на инвестиции в предприятията в Общината, чрез събития и форуми, рекламиране на общината, развитие на човешките ресурси и подкрепа за предприемачите, създаване н развитие на сдружения с бизнеса и публично-частни партньорства за въвеждане на клъстерен модел и др. Не са предвидените средства към специфичната цел.

При анализирането на всички проекти за срока на действие на ОПР, не се откриха такива, които да са причислят към специфичната цел. 1 („Брой създадени ПЧП") от 5 индикатора отчита частично изпълнение (50%) с едно създадено ПЧП към 2020 г.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена** – не са реализирани конкретни проекти и инициативи, наполовина е осъществена една дейност, която влияе върху частичното изпълнение на 20% от индикаторите.

4.3. ПРИОРИТЕТ III: УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА, СЪХРАНЯВАНЕ И ВАЛОРИЗИРАНЕ НА УНИКАЛНИТЕ ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ В ОБЩИНА ДОСПАТ.

За отчитане и наблюдение изпълнението на Приоритета са дефинирани следните индикатори:

- **„Брой сертифицирани археологически находки"** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Изготвена и влязла в сила Имиджова стратегия на туристическата дестинация"** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой идентифицирани пазарни сегменти"** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.

- **„Дефиниран туристически продукт ядро“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой на подобрените/изградени туристически съоръжения за социализация на туристическите обекти“** – две от целеви три туристически съоръжения са подобрени/ изградени и това допринася за частично изпълнение на индикатора (66,66%).
- **„Брой на подобрените туристически обекти/атракции“** – индикаторът се оценява като преизпълнен (250%), тъй като към 2020 г. са подобрени 5 туристически обекти/атракции при целеви 2.
- **„Брой на ново изградените средства за подслон“** – индикаторът се оценява като преизпълнен (160%), тъй като към 2020 г. са построени 8 нови средства за подслон при целеви 5.
- **„Създадена информационна база данни“** – по данни на Общината, към 2020 г. целевата стойност (1 бр.) е постигната, с което индикаторът е изпълнен на 100%.
- **„Брой изградени нови екопътеки и маршрути“** – Към 2020 г. са изградени 2 нови еко пътеки/маршрути от целеви 5, с което се отчита изпълнение под 50% и индикаторът не е изпълнен.
- **„Стойност на привлечените инвестиции“** – Привлечените инвестиции в туризма към 2020 г. са 18 млн. лв. при заложени 2 млн. лв. Индикаторът е преизпълнен с 900%.
- **„Стойност на привлечените инвестиции“** – индикаторът се дублира с предходния индикатор, които е заложен в друга мярка, с което оценката ще бъде идентична.
- **„Стойност на приходите от местни данъци и такси, получени от туризма“** – по данни на НСИ, общата стойност на приходите, получени от туризма, достигат до 1,8 млн. лв., което надхвърля в пъти заложените 150 хил. лв. – индикаторът е преизпълнен с 1 225%.
- **„Създаден на Център за обучение и професионална реализация в сферата на туризма“** – индикаторът е изпълнен на 100%.
- **„Брой обучени заети в туризма“** – индикаторът е частично изпълнен – на 53,60%, тъй като от целеви 250 обучени заети в туризма души, 134 са взети на работа.
- **„Брой обучени заети в туризма“** – името на индикатора се дублира с това на предходния индикатор, но отчетените и целевите стойности по данни от Община Доспат са различни. Индикаторът е изпълнен на 100%.
- **„Брой инсталирани ВЕИ“** – индикаторът отчита 50% изпълнение, след като е инсталирана една ВЕИ от целеви две.
- **„Количество разделно събрани отпадъци“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Площ разчистени нерегламентирани замърсявания“** – индикаторът не е изпълнен поради оценка на изпълнението под 50%.
- **„Създадена гореща телефонна линия“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой санирани обществени сгради“** – 3 са санираните обществени сгради от целеви 5, което допринася за частично изпълнение на индикатора (60%).

- **„Брой инсталирани ВЕИ“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой газифицирани обекти“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Създаден Туристически клъстер“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Създадена Интернет страница на туристическия информационен център“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой изработени презентации, брошури и др. рекламни послания“** – заложените стойности към индикатора са постигнати и той отчита 100% изпълнение**.**
- **„Брой организирани „зелени училища“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой организирани журналистически турове“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой сертифицирани био-земеделски стопанства“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.

Привлечените инвестиции по източници по Приоритета са със следното разпределение: средства от общински бюджет – 1,22%; фондове на ЕС – 82,42%; централен бюджет – 16,26% и други източници – 0,11%. Общо реализираните средства към Приоритета формират 22,07% (8 986 хил. лв.) от всички привлечени средства през периода на действие на ОПР.

4.3.1. Специфична цел 3.1. Обособяване на конкурентен регионален туристически продукт и създаване имидж на община Доспат като туристическа дестинация.

Специфичната цел включва 2 мерки и 14 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към обособяване на туристически продукт и имидж на Общината като туристическа дестинация.

Заложените индикатори към мярката са 4 и по нито един от тях не може да се оцени изпълнението, поради липса на отчетена стойност. Към специфичната цел спадат два проекта на стойност 5,3 млн. лв., които обхващат и двете заложени мерки, но не отговарят на предвидените действия.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена**, въпреки солидния привлечен финансов ресурс, техническото изпълнение е много слабо – не са изпълнени заложените дейности и индикатори.

4.3.2. Специфична цел 3.2. Изграждане на нова и модернизация на съществуващата туристическа инфраструктура.

Специфичната цел обхваща една мярка и 16 дейности.

Констатации: Специфичната цел (СЦ) е насочена към развитие на модерна туристическа инфраструктура чрез развитие на туристически атракции, средства за подслон от по-висока категория, изграждане на площи за отдих, развитие на еко и културен туризъм, както и организиране на различни събития с регионален, национален или международен характер.

Отчита се реализирането на 13 проекта/инициативи по специфичната цел (СЦ) на стойност 2 млн. лв., което отговаря на 5 от 16-те заложени индикатори. От тях мащабните проекти са „Изграждане на нов център, гр. Доспат“ и „Изграждане на пешеходна алея на брега на язовир Доспат II в местността „Чинлий“ град Доспат“, както и други по- малки по мащаб и привлечени средства проекти (детски площадки, еко парк и др.).

Заложени са три индикатора за наблюдение и оценка на изпълнението, от които два са преизпълнени, а третия – частично изпълнен (66,67%).

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е осъществена успешно**. Техническото й изпълнение е много добро, отчитайки частично изпълнение на броя дейности и отлично постигнати индикатори към заложената мярка.

4.3.3. Специфична цел 3.3. Стимулиране на туристическия пазар, подкрепа на местния туристически бизнес и осигуряване на качествени туристически услуги.

Специфичната цел се състои от 4 мерки и 18 дейности.

Констатации: По СЦ 3.3. се залагат мерки за привличане на инвестиции, подобряване на социалната инфраструктура, предлаганите услуги и условията за развитие на туризъм с подкрепата на Община Доспат.

Реализираните проекти, които се приравняват към СЦ 3.3. са 8 проекта на стойност 1 216 хил. лв. 62% от тях спадат към мярка 3.3.3. „Подобряване на социалната инфраструктура, свързана пряко с туризма“, а останалите по 3.3.1. „Подобряване условията за развитие на туризъм“. Проектите отговарят на 3 от 18-те заложени дейности.

Заложените индикатори са 7, от които 2 преизпълнени, 2 изпълнени, 1 частично и 1 неизпълнен. По останалият индикатор не може да се изчисли изпълнението, поради липса на отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е осъществена частично**, тъй като по 2 от заложените 4 мерки има реализирани проекти, допринасящи за изпълнението на 16% от дейностите и на 74% от индикаторите.

4.3.4. Специфична цел 3.4. Природосъобразно използване на туристическите ресурси, опазване на околната среда и културно-историческото наследство

Специфичната цел се състои от 3 мерки и 16 дейности.

Констатации: По СЦ 3.4. се залагат мерки за повишаване на енергийната ефективност, подобряване на ефективността на използваните ресурси и опазване на околната среда.

Реализираните проекти, които се приравняват към СЦ 3.4. са 6 проекта/инициативи на стойност 466 хил. лв. 75% от тях спадат към мярка 3.4.1. „Подобряване ефективността на използваните ресурси“, а останалите по 3.4.2. „Опазване на околната среда“. Изпълнени са 3 от 16 дейности.

Заложените индикатори са 8, от които 1 изпълнени, 2 частично и 1 неизпълнен. По останалите индикатори (дял от 50%) не може да се изчисли изпълнението, поради липса на отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена**. Броят на изпълнените дейности и индикатори е под половината, което допринася за лошо техническо изпълнение.

4.3.5. Популяризиране на туристическата дестинация и туристическия продукт и увеличение на приходите и общите ползи за общината.

Специфична цел се състои от 2 мерки и 16 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към популяризиране на туристическата дестинация и туристическия продукт, с наръч от механизми, използвани за достигане до широката общественост. Също така е заложено в СЦ да се изготвят карти с всички обекти от различен характер и да се подкрепят селскостопанските производители, които осигуряват богата и чиста продукция за ресторантьорството.

Към СЦ има 6 заложени индикатора, по 5 от които не може да се оцени изпълнението, тъй като липсва отчетена стойност. Има един изпълнен на 100% индикатор – „Брой изработени презентации, брошури и др. рекламни послания“.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена**. Липсват привлечени средства, които да повлияват на техническото изпълнение на СЦ – изпълнението на заложените дейности и индикатори.

4.4. ПРИОРИТЕТ IV: ЕФЕКТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА, СОЦИАЛНА И ЗДРАВНА СИСТЕМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЗАДЪРЖАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНАТА.

Към приоритетът са заложени следните индикатори за наблюдение и отчитане на изпълнението на ОПР:

- **„Обновени и модернизирани сгради на учебни заведения, детски градини“** – заложените стойности към индикатора са постигнати и той отчита 100% изпълнение.
- **„Разработени учебни програми, преодоляващи несъответствията между уменията и нуждите на местния пазар на труда“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Дял на обучени продължително безработни за придобиване на нова квалификация и/или повишаване на квалификацията“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Работещи лица включени в програми за обучение“** – Включените работещи лица в програми за обучение достигат до 64 лица при целеви 80. Индикаторът е изпълнен на 80%.
- **„Предприятия, които получават подкрепа за обучение“** – индикаторът не е изпълнен (25%), тъй като изпълнението му е под 50%.
- **„Създадени нови социални услуги на местно равнище“** – половината от целеви стойности са постигнати, с което индикаторът постига частично изпълнение (50%).
- **„Обществени места със създадена архитектурна среда за хора с увреждания“** – половината от целеви стойности са постигнати, с което индикаторът постига частично изпълнение (50%).
- **„Разкрит Център за социална интеграция и рехабилитация“** – заложената стойност към индикатора е постигната и той отчита 100% изпълнение.

- **„Допълнителен дял на населението, получило нов достъп до здравни услуги“** – индикаторът не може да бъде оценен, поради липса на отчетена стойност.
- **„Увеличен дял на инвестициите в модерно медицинско оборудване и модернизация на материалната база“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Дял на младите хора със завършено средно и висше образование“** – индикаторът не може да бъде оценен, поради липса на отчетена стойност.
- **„Ниво на коефициента на заетост на младите хора на възраст 15-24 и 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от етнически малцинствени групи“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Ниво на коефициента на безработица на младите хора на възраст 15-24 и 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от уязвимите групи“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Относителен дял на самонаетите сред икономически активните млади хора на възраст 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от уязвимите групи“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой на изявите на млади творци“** – Отчитат се 15 изяви на млади творци в периода 2014-2020 г., които надхвърлят почти двойно целевата стойност, а това води до преизпълнение на индикатора с 187,50%.
- **„Относителен дял на младите хора в науката“** – Отчитат се 25% дял на младите хора в науката през периода 2014-2020 г., което надхвърля заложената стойност (15% дял), а това води до преизпълнение на индикатора с 166,67%.
- **„Брой на младите хора, активно практикуващи спортни дейности“** – Към 2020 г. активно практикуващите спортни дейности младежи са 60 души. Отчетената стойност надхвърля над два пъти заложената стойност, с което индикаторът е преизпълнен с 240%.
- **„Брой на доброволците на територията на общината“** – отчетената и целевата стойност си съвпадат, с което индикатора е изпълнен на 100%.
- **„Брой на българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Ниво на избирателната активност на младите хора при провеждането на избори“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой обучени младежки лидери“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой функциониращи младежки организации“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой участвали млади хора в европейски и международни проекти и инициативи“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.

- **„Брой участвали млади хора в международни образователни програми“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой на правонарушенията извършвани от млади хора“** – и този индикатор не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой на пътно транспортните произшествия с участието на млади хора“** – индикаторът не може да бъде оценен, поради липса на отчетена и целева стойност.

Привлечените инвестиции по източници по Приоритета са със следното разпределение: средства от общински бюджет – 0,94%; фондове на ЕС – 41,75%; централен бюджет – 57,28% и други източници¬ – 0,03%. Общо реализираните средства към Приоритета формират 7,50% (3 054 хил. лв.) от всички привлечени средства през периода на действие на ОПР.

4.4.1. Специфична цел 4.1. Подобряване на административността и пригодността за заетост.

Специфичната цел включва 2 мерки и 20 дейности.

Констатации: Специфичната цел предвижда подобряване на качеството и адаптивността на работната сила към променящите се условия на пазара на труда и осигуряване на заетост чрез мерки за усъвършенстване на човешките ресурси. Няма предвиден финансов ресурс за специфичната цел.

Реализирани са 52 проекта/инициативи на обща стойност 1 731 хил. лв., които се причисляват към мярка 4.1.1. „Подобряване качеството на образователните услуги за населението, развиване на умения за нуждите на местната икономика“. 2 от заложените 20 дейности са изпълнени.

Заложените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са 5, от тях 2 са изпълнени (от които един със 100% изпълнение – „Обновени и модернизирани сгради на учебни заведения, детски градини“), 1 – неизпълнен и 2, по които не може да се изчисли изпълнението, поради липса на отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е частично осъществена**, тъй като реализираните проекти допринасят за модернизацията на образователната инфраструктура и спомагат изпълнението на 10% от броя дейности и на 40% от броя на индикаторите.

4.4.2. Специфична цел 4.2. Равен достъп и подобряване качеството на здравните и социалните услуги в общината.

Специфичната цел включва 2 мерки и 16 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към подобряването на качеството на социалните и здравни услуги в община Доспат. Липсва предвиден бюджет.

Отчита се реализирането на 16 проекта/инициативи на стойност 1 323 хил. лв., които се причисляват към мярка 4.2.1. „Деинституционализация на деца и възрастни, развитие на качествени социални услуги в общността“. По 4 от 16 целеви дейностите има изпълнение.

Към СЦ са заложени 5 индикатора за наблюдение и оценка на изпълнението. От тях един е 100% изпълнен, 2 – частично изпълнени и 2, по които не може да се оцени изпълнението, поради липса на отчетена стойност.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е частично осъществена**, защото има изпълнение по всички индикатори и частично такова по дейностите на мярка 4.2.1., което определя частичното осъществяване на специфичната цел.

4.4.3. Специфична цел 4.3. Подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора.

Специфичната цел включва 7 мерки и 62 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към насърчаване на икономическата активност, подобряване на достъпа до услуги и информация, насърчаване на здравословния начин на живот, намаляване на престъпността, развитие на доброволчество сред младите и повишаване на гражданската активност. Липсва заложен бюджет за изпълнението на специфичната цел.

Липсват реализирани проекти към специфичната цел.

Заложените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са 16, от тях 3 са преизпълнени – „Брой на изявите на млади творци“, „Относителен дял на младите хора в науката“, „Брой на младите хора, активно практикуващи спортни дейности“ и един изпълнен на 100% – „Брой на доброволците на територията на общината“. Останалите 12 индикатора не могат да се оценят, тъй като липсват отчетени стойности.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена**, тъй като няма реализирани проекти, които да спомогнат изпълнението на заложените дейности и основни индикатори. По данни от ОбА са постигнати отлично три индикатора, които не могат да се обвържат с разгледаните проекти в Приложение 1.

4.5. ПРИОРИТЕТ V: ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТНИЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ ЗА УСПЕШНО УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ И ДОНОРСКИ ПРОГРАМИ

ОПР Доспат определя следните 10 индикатора за наблюдение и оценка към Приоритет 5:

- **„Брой обучени служители на общинската администрация“** – обучените служители към 2020 г. са 55 при целеви 50, с които индикаторът отчита преизпълнение с 110%.
- **„Брой реализирани планови и програмни документи“** – индикаторът е преизпълнен с 200%, тъй като отчетената стойност (30 броя) надхвърля два пъти заложената стойност.
- **„Брой предварителни проучвания получили техническа помощ за подготовката им“** – индикаторът е преизпълнен с 240%, тъй като отчетената стойност (12 броя) надхвърля над два пъти заложената стойност.
- **„Брой обучителни сесии“** – реализираните 6 обучителни сесии при целеви 7, допринасят за 85,71% изпълнение – индикаторът е изпълнен.
- **„Проведени дискусионни форуми – брой“** – целевата и отчетената стойност си съвпадат, а това води до 100% изпълнение на индикатора.
- **„Брой реализирани съвместни проекти между общинската администрация, частния сектор и неправителствения сектор“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.

- **„Обучени лица по разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за развитие“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой реализирани съвместни проекти с други градове/региони“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.
- **„Брой реализирани съвместни проекти с други съседни общини – между общински проекти“** – целевата стойност на индикатора е 3 проекта, а отчетената –7 реализирани проекта съвместно със съседни общини. Индикаторът е преизпълнен с 233,33%.
- **„Брой сключени споразумения за сътрудничество с туроператори, браншови туристически организации, туристически дружества за развитие“** – индикаторът не може да бъде оценен, тъй като липсва отчетена стойност.

4.5.1. Специфична цел 5.1. Укрепване на местния административен капацитет за стратегическо планиране и управление на проекти.

Специфичната цел обхваща 2 мерки и 13 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към разработването на обучителни програми за служителите на общинска администрация в сферата на изпълнение и управление на проекти, съфинансирани от ЕС, чрез укрепване на капацитета на ОбА.

Реализирани са 9 проекта по специфичната цел на стойност 139 хил. лв., които обхващат изцяло мярка 5.1.1. „Подобряване на местния капацитет за подготовка и управление на програми и проекти“.

Заложените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са 5, от тях 3 са преизпълнени и 2 изпълнени.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел е частично осъществена**, въпреки ниското изпълнение на дейностите (1 изпълнена от 13 целеви), но високото такова на индикаторите по двете мерки – всеки един от индикаторите е отлично постигнат.

4.5.2. Специфична цел 5.2. Създаване и развитие на партньорства, засилване на междуобщинското сътрудничество.

Специфичната цел включва 2 мерки и 5 дейности.

Констатации: Специфичната цел е насочена към стимулиране на местната власт и други заинтересовани институции за създаване на нови инициативи и проекти за осъществяване на различен вид обмен (културен, социален, икономически) с градовете в България и Европа, което ще доведе до увеличаване на ефективност в прилаганите политики от страна на местната власт.

Реализиран е един проект „Подготвителна помощ за разработване на СВОМР на МИРГ Високи Западни Родопи - Батак-Девин-Доспат“ на стойност 41 989, 98 лв.

Заложените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са 5, от тях 1 е преизпълнен – „Брой реализирани съвместни проекти с други съседни общини – между общински проекти“, а останалите 4 – не могат да се оценят, поради липса на отчетени стойности.

Оценка на постигане на СЦ: **Специфичната цел не е осъществена**. Реализираният проект е важен за междуобщинското сътрудничество, но не допринася за положителната оценка на техническото изпълнение. Техническото изпълнение на СП е ниско – няма постигнати дейности и има само един индикатор, които е изпълнен, а по останалите не може да се извърши оценяване.

5. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР.

***Липсата на Програма за реализация и Индикативна финансова таблица като приложения в ОПР Доспат 2014-2020, води до дефицит на информация за заложените стойности към приоритетите. С отсъствието на индикативни стойности се поражда невъзможността да се оцени степента на финансово изпълнение на всеки приоритет и на ОПР.**

Оценката за степента на финансова реализация на ОПР е направена спрямо всички идентифицирани инициативи и проекти за периода 2014-2020 г. на територията на община Доспат. Те са представени в Приложение 1.

Общият размер на привлечените средства е 40 759 075,34 лв. (40,7 млн. лв.).

Трябва да се направят следните допълнителни уточнения относно начина на съставяне на таблицата в **Приложение 1**, отразяващи се на нейната точност:

- **развитието на Община Доспат е комплексно и не се изчерпва със заложените в ОПР дейности.** Много от тях не могат да се изведат и да бъдат посочени конкретно привлечени или изразходвани средства. Освен конкретни разработени и осъществени проекти, за развитието на Общината допринасят административното обслужване, дейностите образование, здравеопазване, охрана и сигурност, опазване на околната среда и екология, култура и спорт, както и други;
- при съпоставянето на изходните данни от различните източници, а дори и от един и същ източник, са установени липси, грешки и разминавания, които са отстранени, доколкото това е било възможно; **използвани са единствено проверени данни, за които категорично може да се потвърди, че са верни;**
- **посоченият брой на проектите е условен**, тъй като общи дейности и проекти в различните източници са представени както обединени, така и самостоятелно; в част от случаите няма възможност за пълно проследяване за окрупняване или разделяне на всеки един случай;
- не са взети предвид част от финансовите корекции (ако такива са наложени) по проекти, които все още могат да бъдат обжалвани;
- включени са стойностите на т. нар. „преходни проекти“, започнали през предишния програмен период (2007-2013 г.), които имат извършени дейности и разплатени средства през периода 2014-2020 г.;
- не са включени стойностите по договори, подписани след 31.12.2020 г., но са включени налични данни за извършени плащания и през 2021 г. (плащания, засягащи дейности, извършени в периода 2014-2020 г., но разплатени след него**), налични към датата на съставяне на настоящата ПО – началото на м. април 2022 г.**;
- не са включени стойностите на плащанията на земеделските стопани по Общата селскостопанска политика на ЕС. Те също оказват въздействие върху развитието на община Доспат, която е от селски тип и селското стопанство е една от основните икономически дейности;
- Covid-19 мерките включват всички проекти, реализирани във връзка с преодоляване последствията от Covid-19.

Финансовият анализ е направен на ниво приоритети, като устойчиво и нетърпящо изменение ниво в стратегическата рамка на ОПР Доспат.

В **Приложение 1** е представен „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Доспат 2014-2020 г.“, включващ всички проекти, разпределени по приоритети, с бюджета им по източник на финансиране и периода на реализация.

В **Приложение 2** е представена „Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР“ с разпределение по приоритети, спрямо източника на финансиране.

Таблица 1. *Обобщена финансова реализация на ОПР*

ПРИОРИТЕТИ	ИЗПЪЛНЕНИ ПРОЕКТИ (брой)	ИЗПЪЛНЕНИЕ СТОЙНОСТ (хил. лв.)
Приоритет I. Модернизиране на базисна инфраструктура и качествена жизнена среда.	**119**	**26 233**
Приоритет II. Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите и предприемачеството.	**1**	**2 263**
Приоритет III. Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалните природни и културни ценности в община Доспат.	**26**	**8 986**
Приоритет IV. Ефективна образователна, социална и здравна система за повишаване качеството на живот на населението и задържане на младите хора в общината.	**68**	**3 053**
Приоритет V. Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от Европейски фондове и донорски програми.	**10**	**180**
Covid-19 мерки	**2**	**40**
ОБЩО:	**226**	**40 759**

Източник: Авторски колектив, ИУПП® по данни от ГД, КР, ИСУН/2020 и други

5.1. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ПО ГОДИНИ.

Анализът на финансовото изпълнение по години дава възможност да се проследи изпълнението на ОПР през целия период 2014-2020 г. както общо, така и по отделни приоритети.

При най-доброто развитие на дейностите по плана, с балансирана реализация на проектите и разпределение на паричните потоци, всяка година би трябвало да се реализират дейности на стойност около 14% от общия бюджет за 7-годишния период.

Прегледът на финансовата реализация на ОПР Доспат показва, че привлеченият финансов ресурс е разпределен неравномерно през годините, с такива с липса на привлечени средства.

Най-успешна е 2015 г., в която са реализирани 34,09% от всички средства, следвана от 2019 г. (20,67%), 2020 г. (19,38%) и 2018 г. (18,94%). Тези четири години са със стойности, надвишаващи средна годишна стойност от 14%.

През останалите години стойностите са под средната. През 2016 г. са привлечени 5,68% от средствата, за 2017 г. – 1,24%, а 2014 г. няма реализирани средства.

През първите години 2014-2015 г. все още се завършват преходни проекти, започнати през предишния програмен период по съществуващото правило N+2/N+3 и тепърва се изясняват критерии и стартират новите оперативни програми за периода 2014-2020 г. Към 2015 г. старите проекти са вече реализирани. През 2015- 2017 г. се започват нови проекти, по които основно се изплащат средства през 2018 г. Късното изплащане на средства води до спад в обема на привлечените средства през 2016-2017 г., като 2017 г. е най-слабата за периода 2014-2020 г. (дял от 1,24%). През следващите години има възстановяване на обема на получените средства и не се стига до траен период на намаляване.

Фигура 3. *Обобщена финансова реализация на ОПР Доспат по години (в лв.)*

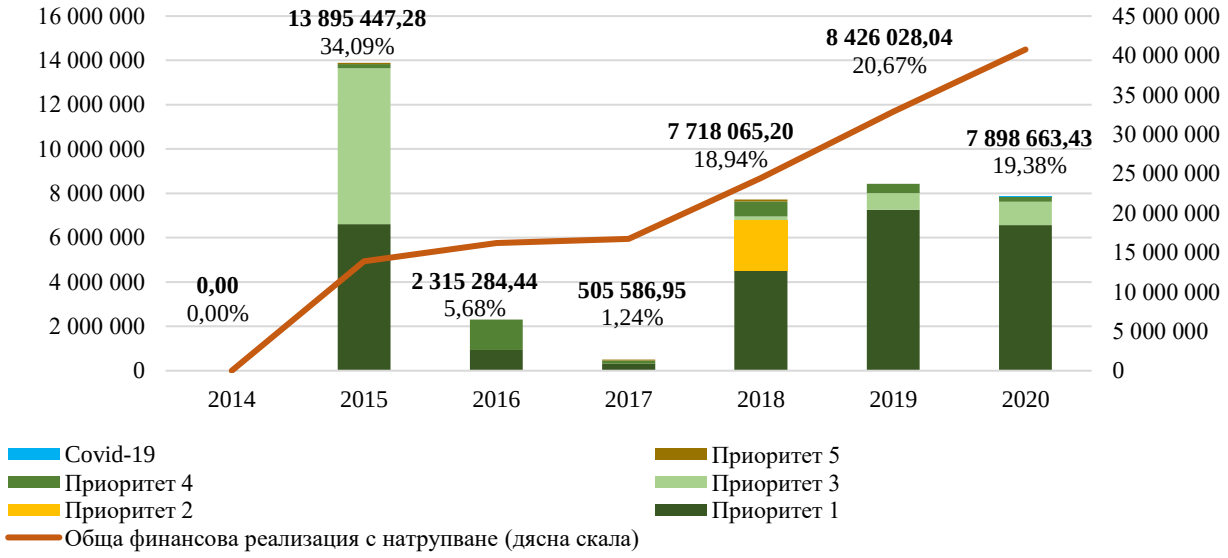

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Привличането на средствата е неритмично. Кривата на общата финансова реализация (с натрупване) бележи постоянно увеличение през целия разглеждан период със частични колебания през периода 2014-2017 г. в скоростта на натрупване. Процесът на привличане на средства е непрекъснат без хоризонтални части („плата“), показващи период без постъпващи плащания(с изключение на 2014 г., когато привлечените средства са нулеви)

Приносът на средствата по отделните приоритети отговарят на обема им. С най-голям дял в привлечените средства през всички години е П1 (с изключение 2015 г., когато по П3 има повече привлечени средства), свързан с инвестиции в подобряване на „базисната инфраструктура и качествена жизнена среда“. Инвестициите по П3 и П4 се наблюдават през повечето години, но оказват минимална роля спрямо тези по П1. Най-слабо проявени в привлечените средства по години са П2 и П5, тъй като са минимални по обем и неравномерно привлечени през периода.

Анализът по приоритети показва съвпада ли тяхната реализация с общия процес и кои от тях оказват най-сериозно влияние върху него.

5.2.1. Финансова реализация на Приоритет I.

Приоритетът обхваща редица дейности, свързани с осигуряване на качествена жизнена и околна среда чрез подобряване (модернизиране) на базисната инфраструктура в община Доспат. П1 е първа по размер на реално привлечени средства.

Фигура 4. *Финансова реализация на Приоритет I от ОПР Доспат по години (в лв.)*

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Моделът на привличане и реализиране на финансовите средства по приоритета напълно съвпада с общия, като това се дължи на неговата финансова тежест – 64,43% от привлечените средства са по П1. Въпреки това, има известни разлики в конкретните стойности по години, заради приноса и на другите четири приоритета при формирането на общия модел.

Моделът е небалансиран – първата година е без привлечени средства. Най-силните години от реализацията на П1 са 2015 г. (25,22%), 2018 г. (17,28%), 2019 г. (27,71%) и 2020 г. (25,02%) , когато привлечените средства за всяка година са над средната стойност (14%). През останалите 2016 г. и 2017 г., делът на средствата е съответно 3,58% на 1,19%.

Кривата, отчитаща финансовата реализация с натрупване, показва постоянно нарастване със съществени изменения в „скоростта“ си. През 2015 г. кривата има видимо по-бързо нарастване, както през периода 2018-2020 г. Въпреки небалансираното разпределение на средствата по години, има частична ритмичност в тяхното привличане, изключвайки годините със стойности близки до нулата и без привлечен финансов ресурс.

5.2.2. Финансова реализация на Приоритетна ос II.

Приоритетът е насочен към насърчаване на енергийна ефективност и използването на ВЕИ от страна на предприятията, с цел повишаване на конкурентоспособността на икономиката, използвайки модерни технологии и иновации.

Моделът на финансова реализация е небалансиран и се различава коренно от общия. Първите четири години (2014-2017) са с нула привлечени средства. Следва 2018 г., в която са привлечени 100% от всички средства за целия период. През периода 2019-2020 г. се отчитат нула реализирани средства. Приоритет 2 заема четвърта позиция (предпоследна) с дял от 5,56% привлечени средства.

Фигура 5. *Финансова реализация на Приоритет II от ОПР Доспат по години (в лв.)*

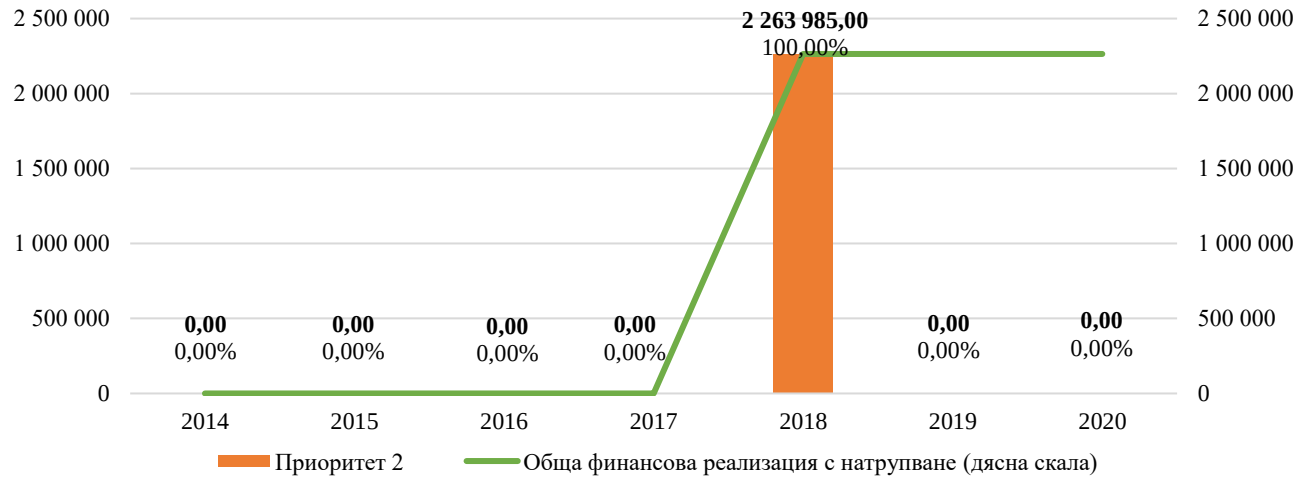

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата с натрупване показва неритмичност в привличането на средствата. В периода 2014-2017 г. тя има хоризонтално положение („плата“), следва рязко нарастване на средствата през 2018 г и след това, в периода 2019-2020 г. отново се наблюдава „хоризонтален“ участък – липсват привлечени средства.

5.2.3. Финансова реализация на Приоритетна ос III.

Приоритетната ос е насочена към развитието на туризма като съществен сектор на икономиката, чрез обособяване на конкурентен регионален туристически продукт, с който да се създаде имидж на община Доспат като туристическа дестинация. Развитието на регионален туристически продукт се постига чрез развитие и модернизация на туристическата инфраструктура, стимулиране и подкрепа на местния туристически бизнес с цел предоставяне на качествени туристически услуги, мерки за опазване на околната среда и културно-историческото наследство, а също и чрез популяризиране на туристическа дестинация Доспат.

Приоритетът е втори по размер на реализирани средства с дял – 22,07%.

Моделът на реализация е небалансиран, като има наличие на 3 години (2014 г., 2016 г. и 2017 г. – 0,02%) с нулеви или близки до нулата приходи. 78,13% от привлечените средства са реализирани през 2015 г., а още 11,76% през 2020 г., 8,28% през 2019 г и 1,8% за 2018 г.

Фигура 6. *Финансова реализация на Приоритет III от ОПР Доспат по години (в лв.)*

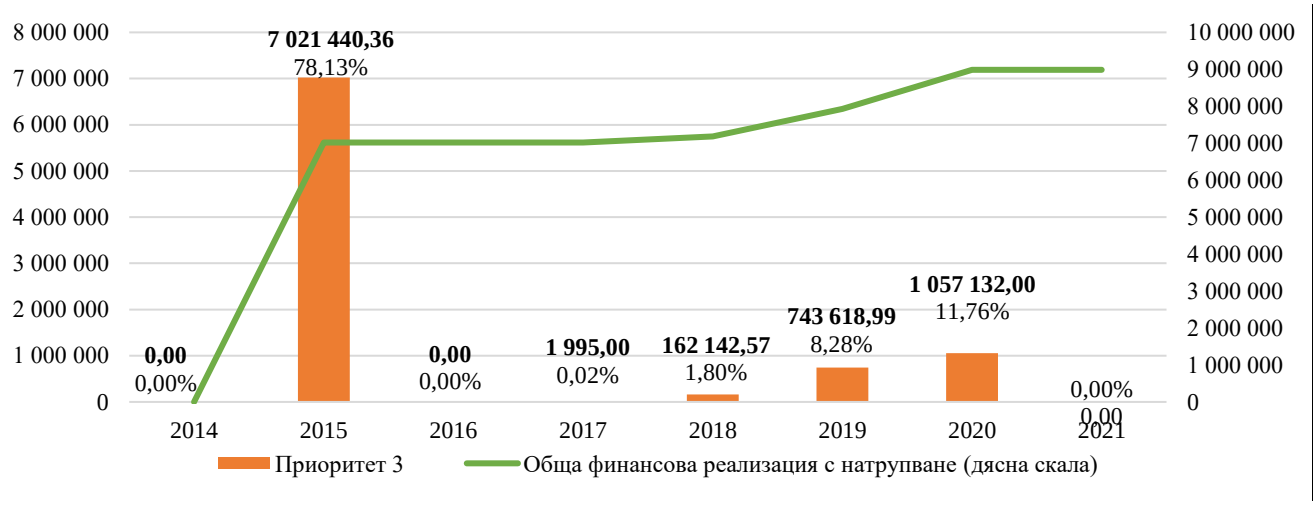

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата, показваща финансовата реализация с натрупване изразява неритмично привличане на средствата. През 2014 г. , 2016-2017 г. се наблюдават „плата“ – кривата е в хоризонтално положение и показва нулево или минимално постъпление на средства. През останалите години кривата с натрупване се движи експоненциално.

5.2.4. Финансова реализация на Приоритет IV.

Приоритетът е насочен към подобряване на негативните последици от застаряване на населението и задържане на младите хора в общината. Приоритетът има за цел да повиши общото образователно, здравно и културно равнище на човешкия капитала, което да допринесе за повишаване на способността, уменията и квалификацията на населението и да доведе, макар и косвено, до подобряване на демографската динамика. П4 е трета по размер на финансовата реализация – 7,50%.

Моделът на реализация отново е небалансиран. Най-успешна е третата година от разглеждания период – 2016 г., когато са привлечени 45,08% от реализираните средства. Другите две години, през които са привлечени средства над средните, са 2018 г. (22,22%) и 2019 г. (18,91%). В модела на реализация присъства година, в която няма привлечени средства – 2014 г., което е характерно за всеки приоритет от ОПР. През останалите 3 години от разглеждания период, стойностите са много под средните, в границите между 4,87%-7,73% (общ дял от 19,13%).

Фигура 7. *Финансова реализация на Приоритет IV от ОПР Доспат по години (в лв.)*

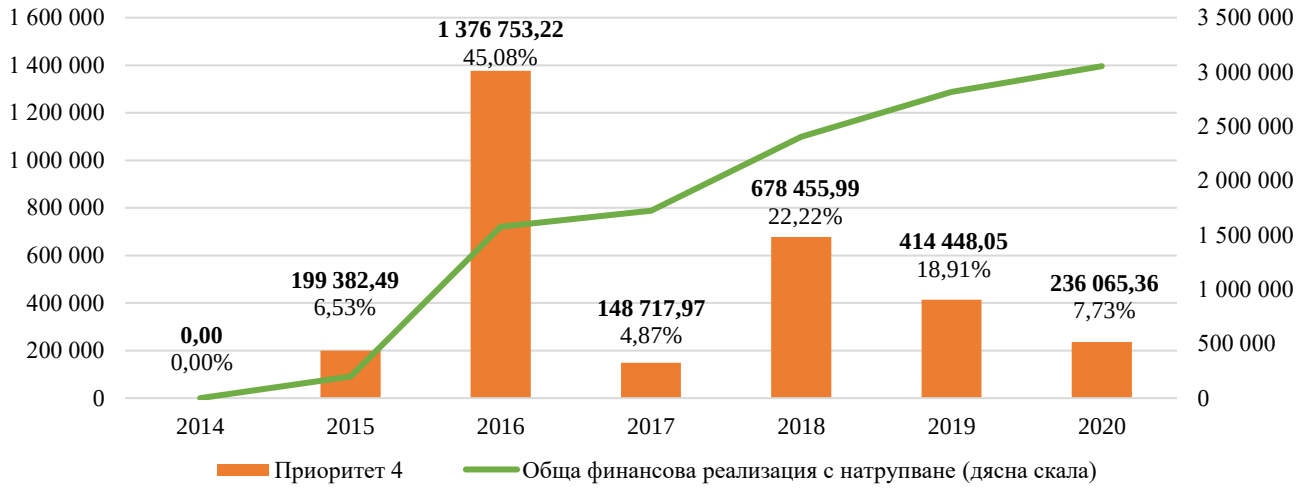

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата с натрупване онагледява неритмично привличане на средствата, като има една година на хоризонтално положение на кривата, показващо липса на постъпващи средства – 2014 г.

5.2.5. Финансова реализация на Приоритет V.

Приоритетът е насочен към подобряване на местния административен капацитет, чрез който се създават и управляват програми и проекти, финансирани с европейски средства. Приоритетът цели да се насърчат публично-частните партньорства с местния бизнес, съседни общини и европейски градове, с които да се изгради сътрудничество за обмен на добри практики и реализиране на съвместни проекти, допринасящи за интегрираното местно развитие на Общината. П5 е последен по размер на финансовата реализация – 0,44%.

Моделът на реализация отново е небалансиран. Годините, в които са привлечени средства над средните, са 2018 г. с 44,84%, 2015 г. – 31,75% и 2017 г. с 23,22%. Най-успешна от разглеждания период е 2018 г. През останалите 4 години няма или има близки до нулата привлечени средства.

Фигура 8. *Финансова реализация на Приоритет V от ОПР Доспат по години (в лв.)*

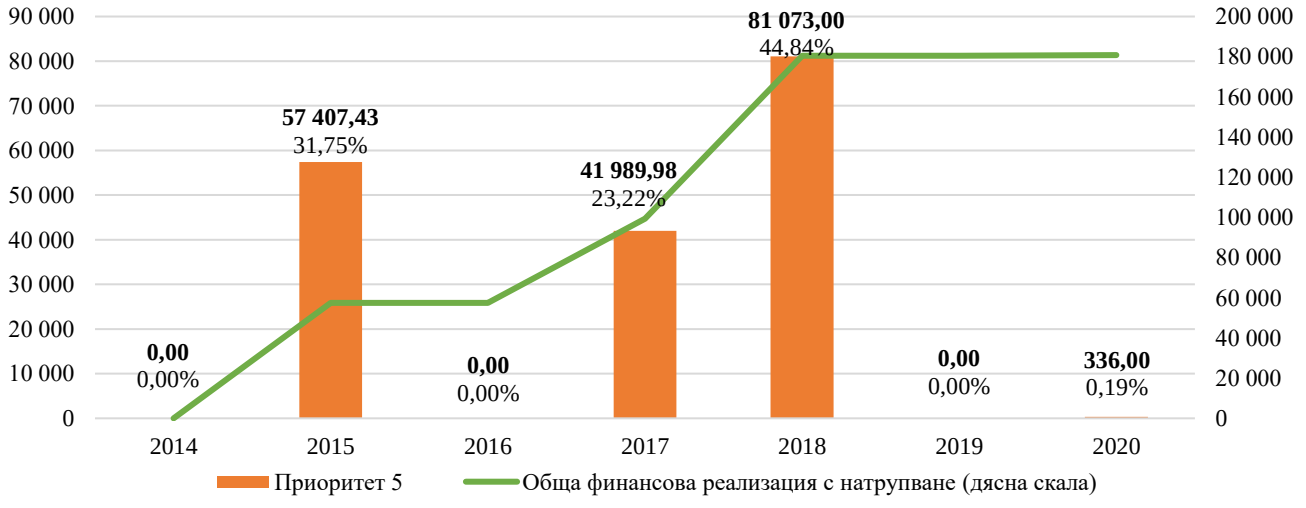

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Кривата с натрупване онагледява неритмично привличане на средствата, като има 4 години на хоризонтално положение на кривата („плата“), показващо липса или близки до нулата постъпващи средства – 2014 г., 2016 г., 2019 г. и 2020 г. – 0,19%.

Общата оценка за финансовата реализация на ОПР по години показва, че:

- **не е постигнато балансирано привличане на средствата по приоритети.** Това е обусловено от редица фактори като забавянето в стартирането на програмите и проектите през програмния период, както и значителния относителен дял на П1 в цялостната финансова рамка. Благодарение на разликите в моделите на финансова реализация на отделните приоритети (различни „силни“ години), се получава известно изравняване в общия модел, при които „крайностите“ при отделните приоритети са частично туширани.
- **има частична ритмичност в общото привличане на средствата.** Това се дължи на наличието на такова по двата приоритета с най-голяма финансова тежест – при П1 и донякъде при П4. При П2, П3 и П5 има повече години с нулев или близък до нулата размер на направените инвестиции.

Непрестанният приток на инвестиции се отразява благоприятно на развитието на общината, осигурява постоянно обновление и ангажиране на административен, технически и изпълнителски капацитет.

5.2. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ФИНАНСОВА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ПО ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.

В приложенията на ОПР са заложени източници на финансиране в Индикативната финансова таблица и Програма за реализация. Липсата на приложенията от ОПР, води до невъзможност за сравнение между индикативното и реално отчетеното разпределение, което да даде възможност да се оцени финансовата реализация на ОПР спрямо тях. Оценката включва само реално отчетеното разпределение.

Реално изразходваните средства по ОПР са основно с произход от ФЕС (66,97%) и ЦБ (28,88%). Съвкупно, те имат дял от 95,85%. На трето място са реализираните средства от Частни инвестиции (2,20%), следвани от Други източници (спечелени проекти към Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда, Националния доверителен „Еко фонд“, Програма „Красива България“, кредити, дарения и други) с 1,15% и Общински бюджет с 0,80%.

Таблица 2. *Финансова реализация на ОПР по източници на финансиране*

Източник на финансиране	Отчетено разпределение	
	(лв.)	(%)
Общински бюджет	324 427	0,80%
Фондове на ЕС	27 310 470,39	66,97%
Централен бюджет	11 759 010,95	28,88%
Частни инвестиции	895 400	2,20%
Други източници	468 767	1,15%
Общо:	40 718 238,27	100,00%

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

Община Доспат през седем годишния период на действие на ОПР, се е фокусирала главно върху привличането на средства от фондовете на ЕС и централния бюджет.

6. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

Дълготрайното въздействие, което оказва реализацията на ОПР Доспат 2014-2020 г., не може да бъде оценено непосредствено след приключване на плановия период, защото част от проектите имат хоризонт на изпълнение до 2021 г., а при други трябва да мине време, за да се преценят икономическите и социалните ефекти от тях. Още повече, че 2020 година е уникална с това, че през месец март бе обявена световната пандемия от Covid-19, която засегна значителна част от социално-икономическия живот у нас. Това неминуемо оказа влияние върху планирането на капиталовите разходи на общините, текущите разходи и изпълнението на приетите бюджети. Голяма част от средствата на национално и местно ниво се насочиха към преодоляване на последствията и борбата с Covid-19.

Настоящата **обща оценка на въздействието на ОПР обхваща два етапа.** Първият представя най-обобщено социално-икономическото състояние в общината по ключови демографски, социални и икономически показатели. Въпреки че те не са повлияни само от изпълнението на ОПР, може да се приеме, че тези показатели най-точно отразяват резултатите от провеждането на политики на регионално и местно ниво.

Вторият етап представя резултатите от изготвените конкретни специфични за ОПР индикатори, които би следвало да отразяват ефектите от неговото изпълнение на територията на община Доспат.

6.1. ОБОБЩЕНО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.

Ключовите показатели за социално-икономическото състояние и развитие на общината са характеристиките на неговите население и икономика. Наличните данни позволяват да бъде направено сравнение между началото на периода на действие на ОПР (началото на 2014 г.) и неговия край (края на 2020 г.).

Динамиката на населението в община Доспат показва, че броят на населението за периода намалява, което е обща тенденция за цялата страна, с изключение на част от най-големите градове и единици други общини. В началото на периода на действие на ОПР Доспат – към 31.12.2013 г., населението на общината е 8 740 души. В края му (към 31.12.2020 г.), то е 7 745 души (населението намалява с 995 души или с 11,38% за периода от 7 години).

Коефициентът на раждаемост (брой раждания на 1000 души) за община Доспат също бележи изменение с 1, 17% в посока влошаване през периода. Той намалява от 7,59‰ до 6,42‰. В сравнение с другите нива на планиране, показателят за община Доспат е по-добър спрямо този за област Смолян (6,1‰), по-лош спрямо този за Южен централен район (9,3‰) и средния за страната (8,5‰).

Коефициентът на смъртност (брой умрели на 1000 души от населението) също бележи негативна тенденция за разглеждания период, като тя е по-силно изразена, отколкото при раждаемостта. През 2013 г. коефициентът има стойност 10,08‰, а през 2020 г. се повишава до 17,34‰. Коефициентът за област Смолян е 20,5‰, за Южен централен район е 15,9‰ и 18‰ на национално равнище. Коефициентът за община Доспат има по-благоприятни стойности спрямо

тези за областно и национално ниво, но спрямо регионално ниво за планиране – коефициентът за общината е с по-лоша стойност.

Естественият прираст в общината е отрицателен с -85 души (за 2020 г.), като отново има влошаване спрямо прякото сравнение със стойностите към началото на периода (-22 души за 2013 г.). Показателят механичен прираст е също с отрицателна стойност в началото (-148 души за 2013 г.), но в края на разглеждания период е положителна (1 човек за 2020 г.), което води до положително изменение от 149 д. за целият период. Негативните естествен и ниския положителен механичен прирасти съвкупно водят до трайното намаление в броя на населението в община Доспат.

Стойностите само на един показател (механичен прираст) бележат подобрение, а при останалите – влошаване. Останалите показатели отчитат негативни изменения в стойностите си към 2020 г. - брой на населението, коефициенти на раждаемостта и смъртността и естествен прираст. Отрицателните естествен и ниския положителен механичен прираст водят до намаляване на населението. Раждаемостта намалява с 1,17‰ пункта и допринася за влошаването на показателите при смъртността. Демографският проблем е актуален както в община Доспат, така и на национално ниво и са необходими целенасочени действия за неговото разрешаване. Част от по-добрите или сходни показатели за общината спрямо областта, района и националното равнище показват, че Община Доспат не изостава, но и не успява да пребори негативните тенденции.

Таблица 3. *Социално-икономически показатели на община Доспат*

Показател (актуалност на данните)	**Стойност**		**Изменение**
	в началото на периода	**в края на периода**	
брой на населението (към 31.12.2013 г. и 31.12.2020 г.)	8 740	7 745	-995
коефициент на раждаемост (за 2013 г. и 2020 г.)	7,59	6,42	-1,17
коефициент на смъртност (за 2013 г. и 2020 г.)	10,08	17,34	+7,25‰
естествен прираст (за 2013 г. и 2020 г.)	-22	-85	-63
механичен прираст (за 2013 г. и 2020 г.)	-148	1	+149
брой предприятия (към 2014 г. и 2020 г.)	259	240	-19
брой заети лица (към 2014 г. и 2020 г.)	1 773	1 252	-521
стойност на произведената продукция от нефинансовите предприятия (за 2014 г. и 2020 г.)	53 960 000 лв.	48 204 000 лв.	-5 756 000 лв.
произведена продукция на 1000 д. (за 2014 г. и 2020 г.)	6 228 070 лв.	6 190 317 лв.	-37 753 лв.
разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (за 2014 г. и 2020 г.)	6 156 лв.	13 868 лв.	+7712
ниво на безработица (за 2013 г. и 2020 г.)	19,35%	16,85%	-2,5%
средна брутна годишна работна заплата (за 2012 г. и 2020 г.)	8 038 лв.	10 404 лв.	+2 366 лв.

Източник: Авторски колектив, ИУПП®, по данни от НСИ и Дирекция „Бюро по труда“

При икономическите показатели, общият брой на предприятията в общината намалява със 19 броя (7,3%). Така към края на 2020 г., развиват дейност 240 предприятия, които са произвели продукция с финансов еквивалент от 48 204 хил. лв. (спад с 10,67% за периода). Производителността на труда символично намалява с 0,6% спрямо произведеното на 1000 д., при положение, че броят на заетите лица драстично намалява с 29,3%. Разходите за инвестиции стремглаво скача с 125,3% за 2020 г. спрямо 2013 г.

Нивото на безработицата намалява с 2,5%, но остава много по-високо от показателите на национално (5,1%), регионално (3,6%) и областно ниво (11,5%) за 2020 г. Средната брутна годишна работна заплата бележи ръст с 29,4%. Но остава с по-ниска стойност спрямо тази в областта (12 037 лв.), района (20 357 лв.) и на национално равнище (16 687 лв.).

Икономическото развитие на общината бележи негативна тенденция. Въпреки положителните стойности на показатели – разходи за ДМА, ниво на безработицата и средна брутна работна заплата, се наблюдава негативна тенденция върху ключови такива – намаления брой заети лица и брой предприятия, с който намалява произведената продукция и стойността ѝ.

Реализирането на ОПР Доспат 2014-2020 г. е създало предпоставки за по-добро качество на живот в общината – има развитие на икономиката, инвестират се средства в подобряване на средата и предоставяне на качествени услуги на населението и бизнеса. В следствие реализирането на ОПР се отчита икономическо развитие, съпътствано от подобрена инфраструктура и околна среда. Водената активна социална политика, заедно с диверсифицираната икономика на общината, би трябвало да са предпоставка за положително развитие и на демографските показатели, но такова към момента не се наблюдава. Като цяло, демографските тенденции по-трудно обръщат посоката си на развитие спрямо икономическите такива.

6.2. СИСТЕМА ОТ ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА.

За целите на наблюдението и оценката на ОПР е разработен „Механизъм за наблюдение и оценка на стратегически документи за местно развитие“. Индикаторите, които се определят за наблюдение, и на база които трябва да бъдат извършвани годишните оценки за изпълнението на ОПР обхващат **89 индикатора, като няма ясно разделение между косвените (индикатори за въздействие) от преките (индикатори за продукт) индикатори**.

Отчитат се следните слабости при определянето и отчитането на индикаторите:

- **при системата от индикатори няма ясно разграничаване между индикаторите за въздействие от тези за продукт**;
- **няма определени междинни стойности за оценка;**
- **има големи пропуски в периодичността или липса на отчитане на повечето индикаторите, като такова не е извършвано към част от наличните ГД -** липсата на пълни данни затруднява пълната оценка, тъй като за дадени индикатори е важно изменението през годините и средните стойности за периода. В следствие на пандемията от Covid-19 и други събития, може да се получи изкривяване в интерпретацията на показанията на индикаторите, ако се сравняват само за началото и края, а не за целия период.

За нуждите на ПО е изготвена Справка по матрицата на индикаторите към 2020 г. от страна на ОбА, която е непълна. Доколкото има налични данни, тези пропуски са отстранени.

При отчитане на по-горните констатации е извършена оценка на изпълнението на индикаторите. Тя е направена спрямо наличните данни от Справката за изготвяне на ПО и от публични източници. **Преглед на изпълнението на индикаторите вече е направено в т. 4. „Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите“**. Обобщената оценка за изпълнението на индикаторите е следната:

- **преизпълнени (>100%)** са стойностите на 15 индикатора (16,85%);

- **изпълнени (между 80% и 100%)** са 12 индикатора (13,48%);
- **частично изпълнена (между 50% и 80%)** са стойностите на 10 индикатора (11,24%);
- **не са изпълнени (<50%)** 9 индикатора със стойности под 50% (10,11%);
- **с отрицателно развитие (<0%)** - няма;
- **изпълнението на 43 индикатора не може да бъде оценено**, защото стойностите липсват, грешни са, или са компрометирани (48,31%).

Няма индикатори с отрицателно развитие. Преизпълнени са 16,85%, изпълнени – 13,48%, частично изпълнени – 11,24% и такива, на които не може да бъде оценено изпълнението – 48,31%.

Като **Приложение 3** към настоящата ПО е представена „Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка“ с оценка на степента на постигането им и коментари по самите индикатори.

7. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.

Оценката на ефективността и ефикасността е **изготвена на базата на сравнителен и количествен анализи.**

Първият включва **преглед на заложени в ОПР проекти и инициативи и доколко те са реализирани в периода 2014-2020 г.** (още наричан „техническо изпълнение на ОПР“). Тъй като в ОПР Доспат липсва индикативен списък с проекти, не може да се оцени степента на тяхната реализация. Всички проекти (представени в **Приложение 1**), отчетени в настоящата ПО са вече реализирани с незначителен брой такива, в процес на реализация и през новия програмен период 2021-2027 г. **Всичко това налага оценката да бъде на базата реализирането на заложените специфични цели и дейности.** Основата на този анализ е поставена в т. **4. „Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите“**. Степента на ефективност се определя в следните граници:

- **ниска ефективност** <50%;
- **средна ефективност** 50%<=>80%;
- **висока ефективност** >80%.

Вторият анализ включва **оценка на ефикасността,** която се базира на връзката между 2 фактора – използвани ресурси и постигнато изпълнение по приоритети (ефективност). Чрез оценката се илюстрира доколко ефикасно са вложени ресурсите, като измерва изразходвания бюджет за постигането на всеки от приоритетите. **Такава оценка не може да бъде направена, поради липса на постигнато изпълнение на специфичните цели и приоритети**.

7.1. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА.

7.1.1. Сравнение между заложените в Приоритет I на ОПР дейности и изпълнението им.

Приоритетът обхваща редица дейности свързани с осигуряване на качествена жизнена и околна среда чрез подобряване (модернизиране) на базисната инфраструктура в община Доспат. Този приоритет е на първо място по размер на привлечените средства – 26 233 хил. лв.

По П1 са планирани 33 дейности. Отчетени са 119 осъществени проекта (най-много спрямо останалите приоритети). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита че, 14 дейности са изпълнени, а 19 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 42,42%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.2. Сравнение между заложените в Приоритет II на ОПР дейности и изпълнението им.

Приоритетът е насочен към насърчаване на енергийна ефективност и използването на ВЕИ сред предприятията. Този приоритет е четвърти по размер на реално привлечените средства – 2 263 хил. лв.

По П2 са планирани 23 дейности. Отчетен е един осъществен проект (на последно място по брой реализирани проекти). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 4 дейности са изпълнени, а 19 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритетната ос е 17,4%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.3. Сравнение между заложените в Приоритет III на ОПР дейности и изпълнението им.

Приоритетът е насочен към развитието на туризма като съществен сектор на икономиката и е втори по размера на привлечени (8 986 хил. лв.) средства.

По П3 са планирани 80 дейности. Отчетени са 26 осъществени проекта (на трето място по брой). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 11 дейности са изпълнени, а 69 не са. **Изпълнението на дейностите по приоритетната ос е 13,75%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.4. Сравнение между заложените в Приоритет IV на ОПР дейности и изпълнението им.

Приоритетът обхваща редица дейности свързани с повишаване образователно, здравно и културно равнище на човешкия капитала, както и повишаване на способността, уменията и квалификацията на населението. Този приоритет е на трето място по размер на привлечени инвестиции – 3 053 хил. лв.

По П4 са планирани 98 дейности. Отчетени са 68 осъществени проекта (на второ място от всички приоритети по брой реализирани проекти). При сравнение на заложените дейности и тяхното изпълнение се отчита, че 6 дейности са изпълнени и 92 неизпълнени. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 8,82%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.1.5. Сравнение между заложените в Приоритет V на ОПР дейности и изпълнението им.

Приоритетът е насочен към подобряване на местния административен капацитет и развитието на публично-частни партньорства. Този приоритет е на последно място по размер на размер на привлечени средства – 180 хил. лв.

По П5 са планирани 18 дейности. Отчетени са 10 осъществени проекта (на четвърто място от всички приоритети по брой реализирани проекти). При сравнение на заложените дейности и

тяхното изпълнение се отчита, че 1 дейност е изпълнена и 18 неизпълнени. **Изпълнението на дейностите по приоритета е 5,55%. Той и заложените към него дейности са с ниска степен на ефективност.**

7.2. ОЦЕНКА НА ЕФИКАСНОСТТА.

Оценката на ефикасността е изготвена, базирайки се на сравнението на двата показателя – използвани ресурси и постигнато изпълнение. Тя дава представа за финансовата ефективност на ОПР Доспат 2014-2020 г. Важно е да се подчертае, че не винаги финансовата ефективност е еквивалентна на социалните ползи – новоразкрити работни места, спестено време при административно обслужване, получаване на подкрепа и други.

Липсата на постигнато изпълнение на ОПР по приоритети, води до невъзможността да се оцени ефективността им.

Оценката на ефикасността при изразходване на средства може да се направи и от още една гледна точка – тази на **произхода на финансовите ресурси** за подпомагане на общинските приоритети за развитие. От тази гледна точка, **Община Доспат е високоефективна при изразходването на собствен ресурс, тъй като за всеки похарчен 1 лв. от общинския ресурс е успяла да привлече 124,63 лв. от други източници!**

8. ИЗВОДИ (ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА) И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ.

8.1. ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ДОСПАТ 2014-2020 ГОДИНА.

При изготвяне на обобщената оценка са взети всички изводи, направени в предходните точки, като е разработена скала на оценка, която отговаря на следните въпроси:

- Реализираните проекти съответстват ли на определената стратегическа цел на ОПР?
- Съответстват ли изразходваните ресурси на постигнатите резултати?
- Постигнатите резултати дали се очаква да са устойчиви във времето?

Целенасочено, настоящето обобщение е извършено на ниво „приоритети“, защото в цялостната стратегическа рамка на ОПР те би следвало да са най-устойчиви.

Използваната скала е тристепенна:

	Приоритетът е изцяло осъществен
	Приоритетът е частично осъществен
	Приоритетът не е осъществен

Таблица 4. *Обобщена оценка по приоритети*

Приоритетна ос	Оценка на изпълнението	Коментар/препоръка
Приоритет I. Модернизиране на базисна инфраструктура и качествена жизнена среда.		Приоритетът отговаря на стратегическата рамка. Реализирани са голям брой проекти, които допринасят за ниска степен на ефективност. Липсата на заложен индикативен бюджет води до невъзможност за оценка на финансовото изпълнение. Привлеченият финансов ресурс по П1 е в размер на 64,43% от общият такъв. Реализираните проекти водят до значително подобрение на пътната инфраструктура и облагородяване на населените места. Осъществяването им ще има трайно въздействие върху развитието на общината.
Приоритет II. Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите и предприемачеството.		Приоритетната ос отговаря на стратегическата рамка. Реализиран е един проект. Липсата на повече на брои проекти, води до постигне на ниска степен на ефективност. Привлеченият финансов ресурс по П1 е в размер на 5,56% от общият такъв. Мерките акцентират на най-важните потенциали за развитие на местната икономиката чрез внедряване на енергоефективна технологии на местните производства.
Приоритет III. Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалните природни и културни ценности в община Доспат.		Има основание за отделянето на туризма от останалата икономика в отделна приоритетна ос, от гледна точка на акцентирането върху развитието му. Реализирани са 26 проекта, а реализираните средства по П3 са в размер на 22,07% от общо привлечените. По повечето специфични цели са реализирани дейности със съществен принос за диверсифицирането на туризма.

Приоритетна ос	Оценка на изпълнението	Коментар/препоръка
Приоритет IV. Ефективна образователна, социална и здравна система за повишаване качеството на живот на населението и задържане на младите хора в общината.		Реализирани са 68 проекта на стойност 3 053 хил. лв. (7,50% от общите средства). Приоритетът обхваща голямо количество от заложени дейности (98 дейности), които в повечето случай са комплекси, трудни за проследяване на изпълнението, тъй като необходимата информация за оценяването им не се свежда до реализираните проекти, а до административна информация на местните държавни структури. Гореизложеното влияе за отчетената ниска ефективност.
Приоритет V. Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от Европейски фондове и донорски програми.		Приоритетът отговаря на стратегическата рамка. Реализирани са 10 проекта на стойност 180 хил. лв. (0,44% от общите средства). Реализираните проекти водят до подобряване на инвентара на ОбА и до създаване на едно публично-частно партньорство със съседни общини.

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

8.2. ИЗВОДИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ.

Основните изводи, съдържащи се в ПО, имат за цел да характеризират провежданата местна политика по реализацията на ОПР. Очертават се слабите и положителните моменти от процеса на изпълнение на общинския план, които да бъдат ползвани както при реализацията на ПИРО 2021-2027 г., така и при евентуална негова актуализация.

Изводите, които са направени в резултат от извършената последващата оценка, могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- ОПР на Доспат е основният документ за управление и провеждане на интегрирана местна политика за устойчиво развитие на Общината.
- Разработеният ОПР има слабости като структура, съдържание и обоснованост на предложената стратегическа рамка. Това е видно от констатираните технически и методически грешки.
- Приоритетите повтарят поставените стратегически цели в Плана и кореспондират с целите и приоритети на плановите документи на областно и регионално ниво.
- **В ОПР на община Доспат няма индикативен бюджет, което води до невъзможност за оценка на финансовото изпълнение на Плана** .Липсват заложен бюджет по структурата на стратегическата част, Приложение 1 (Индикативна финансова таблица) и Приложение 3 (Програма за реализация на ОПР Доспат) на ОПР, затрудняващи оценката на ОПР – не може да се изчисли финансовото изпълнение и да се извърши оценка на ефикасността на ОПР. Липсата на индикативен бюджет е основен проблем при извършването на годишна, междинна и последваща оценка.
- Не е наличен пълният брой от ГД за напредъка на изпълнението на ОПР. В този смисъл липсва част от необходима информация за оценка на ОПР. Липсват важни детайли за

споменатите проекти – каква е индикативната стойност, кога е започнал и кога завършва даден проект, какво е финансовото разпределение по години и по източници.

- Част от планираните дейности се приравняват на проекти, но други по-скоро представят набор от проекти за тяхното осъществяване, други се дублират или са сходни. Дейностите и проектите не винаги означават едно и също нещо.
- Открити са слабости в структурата на отчитане на индикаторите – липса на ясно разделение между индикаторите за въздействие и резултат. Присъстват повтарящи се индикатори, които отчитат един и същ показател, както и такива, които са разположени в грешни приоритети. Отчитането на всеки индикатор не е системно извършвано през целия 7 годишен период. Индикаторите нямат междинни стойности.
- **Липсват ПрО и МО, които вероятно биха установили пропуските в ОПР и биха предложили поправки/актуализации за отстраняването им.**

Привлечен е добър финансов ресурс (40 759 хил. лв.) за размерите и възможностите на Общината. Цялостната техническа реализация е на ниско ниво (17,6%), като има шест неизпълнени мерки. Отчетени са ниски нива на ефективност и нулеви на ефикасност.

- **Има нужда от подобрение на процесите по планиране и наблюдение на плана** – изготвяне на ГД с отчитане на заложените индикаторите и използването им като ефективен инструмент за оценка и корекции в провежданите политики, за да се реализират поставените цели.
- **Ефектите от прилагането на плана са добри** – инвестициите в сектор туризъм дават положителен резултат върху приходите от него; подобряват се образованието, здравеопазването, социалните услуги; обновява се пътната и техническата инфраструктура; ОбА функционира на добро ниво за община с характеристиките на Доспат.

8.2.1. Сравнение с изводите и препоръките на ПО на Регионалния план за развитие (РПР) на Южен централен район (ЮЦР) от ниво 2.

С промени в ЗРР в сила от 13.03.2020 г. е отменено изготвянето на ПО на Областната стратегия за развитие на област Смолян за периода 2014-2020 г. и на Регионална схема за пространствено развитие на област Смолян за периода 2014-2020 г., но такъв е изготвен на Регионалния план за развитие (РПР) на ЮЦР за периода 2014-2020 г.

Наличието на ПО на РПР на ЮЦР прави възможно настоящият доклад да бъде сравнен с подобен от по-високо йерархично ниво, т.е. да се сравни провеждането на политиките на регионално и местно развитие. Все пак, липсата на ПО на ниво област като междинно ниво, не дава възможност за пряко сравняване между отделните нива, тъй като ОПР и РПР на ЮЦР не са непосредствено разположени в йерархичната структура.

Може да се направи сравнение в заключенията на ПО на РПР на ЮЦР и ПО на ОПР Доспат относно напредъка по социално-икономическите показатели. Трябва да се отчете и сериозната диспропорция в района за планиране, в който се включва град Пловдив:

- **В ЮЦР, както и в община Доспат се наблюдава устойчива тенденция на намаляване на населението.**
- **Социалното и икономическото развитие на ЮЦР и на община Доспат се различава с промяна посоката на ключови макроикономически индикатори.**

- **Продължава да не се наблюдава съществен напредък в преодоляването на вътрешнорегионалните различия** в ЮЦР, като област Смолян, която е пример за това, как областта продължава да не отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) № 1059/2003 г., според който населението в административните единици от ниво 3, следва да бъде най-малко 150 000 души. Различията по отношение на брутния вътрешен продукт на глава от населението се увеличават. Община Доспат е пример за периферна, малка и с относително малко население община, с малка икономика, която се бори за развитието, но ѝ е трудно да навакса изоставането от други, по-развити и облагодетелствани части на района.

Тези сходства показват зависимостта на община Доспат от процесите на по-горно ниво. Със своята големина и икономика, Общината не е съществен фактор на областно ниво, а още по-малко на регионално. Това я поставя в неизгодна позиция на подчинение и зависимост от процеси от по-високо равнище. Въпреки това, общината има своите потенциали, показва по-благоприятни стойности на част от демографските показатели, спрямо останалите нива на планиране и реализира колеблив икономически напредък.

При осъществяването на местните политики за развитие са необходими проява на ясно осъзнаване и приоритизиране на силните страни и потенциалите, решителност и последователност на действията, гъвкавост спрямо променящите се условия и проява на иновативност.

8.3. ИЗВОДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ПО ПРИЕТИТЕ КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА.

В долната таблица са систематизирани изводите, направени в ПО по критериите за оценка. Те могат да послужат на Общината за насока при бъдещи разработки на различни стратегически документи, свързани с провеждането на местна политика.

Таблица 5. *Изводи за изпълнението на ОПР, според приетите критерии за оценка*

Обоснованост	Ефективност	Ефикасност	Устойчивост	Прозрачност
ОПР Доспат страда от някои недостатъци при планирането. **Налице е приемственост и обвързаност** с планови и стратегически документи от предишни периоди и от други териториални равнища. **Упоменатите стратегически цели в ОПР реферират към приоритетите.** **Липса на индикативни проекти, индикативен финансов ресурс и установени проблеми в системното отчитането на индикаторите.**	**Финансова реализация не може да се оцени, тъй като липсват заложени стойности по стратегическата структура на ОПР (Приложение 1 и 3 не присъстват в документа)** **Привлечен значителен финансов ресурс – 40,7 млн. лв.** **Изпълнени множество и съществени проекти**, важни за развитието на община Доспат. **Пряко влияние на различни сфери от живота в общината** – туризъм, здравни, социални и образователни дейности, околна среда и инфраструктура.	**Ефикасността на ОПР по приоритети не може да бъде направено, поради липса на индикативни стойности в Плана.** Община Доспат е високоефективна при изразходването на собствен ресурс, **тъй като за всеки похарчен 1 лв. от общинския ресурс е успяла да привлече 124,63 лв. от други източници!**	**Основна част от реализираните проекти имат дълготраен резултат,** което неминуемо ще има устойчив ефект върху цялостното развитие на общината. От тях най-забележими примери са проектите за инфраструктурно развитие. Инвестициите и положителното развитие на икономиката, социалните дейности и качественото административно обслужване са двигател на общото развитие. **Реализацията на част от проектите продължава и след 31.12.2020 г.,** когато изтича периодът на действие на ОПР Доспат 2014-2020.	ОПР е леснодостъпен на интернет страницата на Общината. Нарушен е процесът по наблюдение и оценка на ОПР с липсата на ПрО, част от ГД и МО. По-значимите проекти, финансирани със средствата на ЕСИФ, имат бюджет за публичност, който се разходва за запознаване на обществеността с очакваните резултати.

Източник: Авторски колектив, ИУПП®

9. ПРИЛОЖЕНИЯ.

- **Приложение 1:** Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Доспат 2014-2020 г.
- **Приложение 2:** Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР Доспат 2014-2020 г.
- **Приложение 3:** Обобщена система от индикатори за наблюдение и оценка на ОПР Доспат 2014-2020 г.

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
Приоритет 1: Модернизиране на базисна инфраструктура и качествена жизнена среда		**26 233 294,86**	**186 214,00**	**17 121 549,22**	**8 467 690,64**	**0,00**	**457 841,00**									
1-5	Реконструкция на улични мрежи в общината - ПМС № 165/07.08.2018 г - Благоустрояване на улици ул. Ален мак от о.т.134-116-117 до о.т.57, ул. Еделвайс от о.т.116 до о.т.110, ул. Здраве от о.т.117-54, ул. Младост от о.т.2-5 до 276 и ул. Свобода от о.т.27-44 в с. Любча - **5 проекта**	**260 894,00**			260 894,00											
6-7	II- 37 Батак- Доспат от км.207+370 до км. 207+397 - Изграждане на нова подпорна стоманобетонна стена с набивни пилоти, превантивен ремонт от км 211+138=0+000 до км. 213+300= 2+224 - **2 проекта**	**1 152 490,00**			1 152 490,00											
авг.15	II- 37 Доспат - Барутин- от км 217+834,5 до км 217+850 (изграждане на нова подпорна стена през 2015 г.), от 200+600 до 219+340 (хоризонтална маркировка, почистване на окопи и поддържане на съоръжения през 2016 г.), от 209+000 до 209+012 (подменена ограничителна система за пътища през 2016 г.), от 200+600 до 219+340 (изсичане на храсти, косене, ръчно изкъртване през 2017 г.), от 200+600 до 219+340 (текущ ремонт и поддържане през 2018 г. и 2019 г.) - **8 проекта**	**241 690,00**			241 690,00											
16-18	III -197 граница област Благоевград - Доспат -от км 41+900 до км 67+090 (текущ ремонт и поддържане през 2015 г.) и от км 41+900 до км 67+090 (текущ ремонт и поддръжка през 2017 г.) и от 42+415 до 43+837 (машинно полагане на плътна асфалтова смес през 2020 г.) - **3 проекта**	**728 940,00**			728 940,00											
19-20	Аварийно възстановителни дейности на ПС за укрепване скат над улица м/у о.т. 29 и 35 в кв.3, с. Бръщен - **2 инициативи**	**86 902,05**		86 902,05												
21-22	Благоустройство на ул. Бяло море и ул. Драма – с. Барутин - ПМС № 260/24.11.2017 г. - **2 проекта**	**299 993,00**			299 993,00											
23-28	Благоустройство на ул. Кавака от о.т.126 до 165, ул. Бяло море о.т.57 до 2, ул. при Е. Джурелов, ул. Ален мак от о.т.50 до 64, ул. Драма от о.т.114 до 84 и ул. Дъбраш от о.т.64-120 – с. Бръщен-ПМС № 260/24.11.2017 г. - **6 проекта**	**324 512,00**			324 512,00											
29	Благоустройство на ул. от о.т.81-77-73 – с. Цръчна-ПМС № 260/24.11.2017 г.	**110 276,00**			110 276,00											
30-32	Благоустройство на ул. Перелик, ул. Доспатска и на връзката ул. Кирил и Методий - Малина- гр. Доспат-ПМС № 260/24.11.2017 г. - **3 проекта**	**305 774,00**			305 774,00											
33-35	Благоустройство на ул. Хр. Ботев и на ул. Болгар от о.т.319-383-388-414 от о.т.357-368 и на ул. Беломорска от о.т.396-398-400-401-387 - с. Змейца-ПМС № 260/24.11.2017 г.- **3 проекта**	**349 122,00**			349 122,00											

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
36-38	Благоустройство на ул. Люляк от сем. Ш. Джинсов и Хавальови, на ул. Рея фиш и на улица до сем. Карови и Красенови - Доспат- ПМС № 165 ОТ 07.08.2018 Г. - **3 проекта**	**428 191,00**			428 191,00											
39-41	Благоустройство на улицата о.т.55-67-84, от о.т.80-114 и на улица от о.т.123-157 с. Късак-ПМС № 260/24.11.2017 г. - **3 проекта**	**217 426,00**			217 426,00											
42-43	Благоустройство на ул. от о.т.2-224-22-195-192 и от о.т.166 - 251 с. Любча - ПМС № 260/24.11.2017 г. - **2 проекта**	**434 013,00**	920,00		433 093,00											
44	Благоустрояване и озеленяване на общински имот №765,кв.60 на с. Барутин	**44 874,00**			44 874,00											
45-46	Благоустрояване и озеленяване на общински имот УПИ II,кв.10 и УПИ XI,кв.49 на с. Змейца - **2 проекта**	**163 884,00**			163 884,00											
47	Благоустрояване и озеленяване на общински имот УПИ58005,58006 ,м. Каркъма	**67 852,00**			67 852,00											
48	Благоустрояване и озеленяване на общински имоти	**6 831,00**			6 831,00											
49	Благоустрояване и озеленяване на площад в с. Бръщен м/у кв.18 и 24	**87 172,00**			87 172,00											
50-51	Благоустрояване на ул. Болгар- II етап и ул. Панорама от о.т.74-81 – с. Змейца- ПМС № 165 ОТ 07.08.2018 г. - **2 проекта**	**182 206,00**			182 206,00											
52-54	„Реконструкция на улични мрежи в общината“ ПМС № 165 ОТ 07.08.2018 Г. - Благоустрояване на ул. Веселие от о.т.95 до о.т.96, ул. Прогрес от о.т.44 до Стопански двор и улиците Веселие и Младост от о.т.98-94-137-136-95-94-47-45 - с. Късак - **3 проекта**	**222 421,00**			222 421,00											
55	Благоустрояване на ул. Струма от о.т.67-69-160-71-42 до 156 в с. Бръщен –„Реконструкция на улични мрежи в общината“ - ПМС № 165/07.08.2018 г.	**120 380,00**			120 380,00											
56-57	Благоустрояване на ул. Неврокопска и ул. Първи май - с. Барутин- „Реконструкция на улични мрежи в общината“ - ПМС № 165/07.08.2018 г.- **2 проекта**	**320 496,00**			320 496,00											
58-62	Благоустрояване на ул. Хр. Ботев, ул. Пирин от о.т.81-77 до 73, ул. Панорама от о.т.49-42-3, ул. Родина от о.т.163-209-210 и от о.т.209-219 и ул. Г. Делчев от о.т.160-222-232- с. Црънча- „Реконструкция на улични мрежи в общината“ - ПМС № 165/07.08.2018 г. - **5 проекта**	**358 439,00**			358 439,00											
63	Водосток ул. Граничар и път към депо	**1 837,00**	1 837,00													
64	Възстановяване на водосток над р. Доспатска за укрепване на улица за промишлената зона - гр. Доспат - ПМС № 357/19.12.2019 г.	**155 725,00**			155 725,00											
65	Възстановяване на подпорна стена в имот № 23025.502.495,която да укрепи жилищната сграда разположена в имот № 23025.502.494 по КККР на гр. Доспат, град Доспат	**4 000,00**	4 000,00													

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
66	Възстановяване на подпорна стена, укрепваща ул. „ЮГ“ между т.226 и т.229 в кв. 49 на с. Змейца - ПМС № 63/26.04.2018г.	**24 123,00**	24 123,00													
67	Възстановяване на подпорни стени - ПМС № 96/25.04.2019 г.	**169 822,00**			169 822,00											
68	Допълнително водоснабдяване на с. Бръщен, община Доспат в м. Заставата, в землището на с. Бръщен	**35 141,00**	35 141,00													
69	Изграждане и озеленяване на кътове за отдих - Доспат	**4 154,00**			4 154,00											
70	Изграждане на водопровод в м. „Гайтанина“, землище на с. Барутин, село Барутин	**5 160,00**	5 160,00													
71	Изграждане на водопровод от т. 443 до м. Шамака, с. Змейца	**33 557,00**			33 557,00											
72-73	Изграждане на канализация в кв. 7,8 и кв.17,18 на гр. Доспат - **2 проекта**	**9 500,00**	9 500,00		0,00											
74	Изграждане на канализация в кв.8 на с. Змейца	**4 600,00**			4 600,00											
75	Изграждане на канализация и водосток в м. Каркъма , гр. Доспат, община Доспат	**16 444,00**	16 444,00													
76	Изграждане на кътове за отдих и зелени площи на ул. „Тракия“ в гр. Доспат	**28 112,00**			28 112,00											
80	Изграждане на отклонка на ул. Тракия и паркинг в кв.20 на гр. Доспат	**6 000,00**			6 000,00											
81	Изграждане на ПС на територията на общината	**624,00**			624,00											
82	Изграждане на селскостопански път-Шапката - Бърдо - с. Бръщен	**12 000,00**			12 000,00											
83	Изграждане на тротоари и откоси в гр. Доспат	**80 074,00**	6 990,00		73 084,00											
84	Изграждане на тротоари по населени места	**8 012,00**	8 012,00													
85-87	Изграждане на ул. „Орхидея“ и ул. „Зора“, ул. Орхидея от о.т.20,21 към о.т. кв. 3, и ремонт на ул "Родопи" - с. Късак - **3 проекта**	**16 906,00**	16 906,00													
88	Изграждане на улици, община Доспат	**2 879,00**	2 879,00													
89	Изработване на Общ устройствен план	**59 520,00**			59 520,00											
90	Каучукови плочи, село Бръщен	**1 160,00**			1 160,00											
91	Основен ремонт на двигател на Булдозер - ДЕПО	**3 980,00**	3 980,00		0,00											
92	Основен ремонт на общински път Разклон път III-187 Доспат-Девин до с. Късак	**13 290,00**			13 290,00											
93	Основен ремонт на тротоари и откоси по населените места	**76 857,00**	4 076,00		72 781,00											
94	Отчуждаване на имот	**1 173,00**	1 173,00		0,00											
95	Отчуждаване на имот за улици - Доспат и Любча	**3 251,00**	3 251,00		0,00											
96	Подпорна стена и укрепване на улица в кв.63 гр. Доспат - ПМС № 125/29.06.2018 г.	**303 670,00**			303 670,00											
97	Почистване, благоустрояване, изграждане на място за отдих и озеленяване в кв. Рибарска среща в гр. Доспат	**9 970,00**					9 970,00									

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
98-102	Проектиране (АДБФП), изграждане компостиращата инсталация и транспортни средства за компостираща инсталация - **5 проекта**	**8 221 249,00**		8 221 249,00	0,00											
103	Проектиране и строителен надзор на улици - ПМС № 165 ОТ 07.08.2018 Г.	**17 798,00**			17 798,00											
104	Проектиране и строителен надзор улици-ПМС № 260/24.11.2017 г. и ПМС № 165/07.08.2018 г.	**64 168,64**			64 168,64											
105	Реконструкция и изграждане на улична мрежа	**330 706,64**		330 706,64												
106	Реконструкция и рехабилитация на водоснабдителните системи и съоръжения на територията на с. Бръщен, с. Змейца, с. Късак, с. Любча и с. Цръчна, община Доспат	**2 872 542,00**		2 872 542,00												
107	Реконструкция и рехабилитация на общински път от разклона на път III-197 Доспат-Гоце Делчев до м. Кървав дол	**4 509,00**			4 509,00											
108	Реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински пътища с. Барутин - ул. „Владово дере“ и ул. „Владово дере“ в с. Цръчна	**5 610 149,53**		5 610 149,53												
109	Реконструкция на ул. „Драгиева чешма“ -с. Чавдар, село Чавдар	**18 400,00**	18 400,00													
110	Реконструкция на водопровод м. „Кървав дол“ -с. Барутин	**14 000,00**			14 000,00											
111	Реконструкция на ул. мрежа в Общината - от временен заем от МФ и собствени средства	**447 871,00**					447 871,00									
112	Ремонт на канализация в с. Късак, село Късак	**1 512,00**	1 512,00													
113	Ремонт на общински път Барутин - Чавдар - ПМС № 309/20.12.2017	**1 000 600,00**	600,00		1 000 000,00											
114	Ремонт на общински пътища	**2 160,00**			2 160,00											
115	Ремонт на тротоари по населени места, община Доспат	**7 903,00**	7 903,00													
116	Ремонт тротоари Доспат	**1 805,00**	1 805,00													
117	СМР на обект връзки към ул. „Кап. Петко Войвода“ и ул. „Граничар“	**8 097,00**	8 097,00													
118	Строителен надзар на благоустрояване и озеленяване на общински имоти	**2 905,00**	2 905,00													
119	Технически проект за подмяна на Вик по договор 24	**600,00**	600,00													
Приоритет 2: Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите и предприемачеството		**2 263 985,00**	**0,00**	**1 368 585,00**	**0,00**	**895 400,00**	**0,00**									
1	Повишаване на конкурентоспособността на „САБА“ ООД чрез подобряване на нейната енергийната ефективност и капацитет	**2 263 985,00**		1 368 585,00		895 400,00	0,00									
Приоритет 3: Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалните природни и културни ценности в община Доспат		**8 986 328,92**	**109 224,00**	**7 406 218,92**	**1 460 890,00**	**0,00**	**9 996,00**									
1	Автобусна спирка - кметство с. Барутин	**2 376,00**			2 376,00											

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
2	Вертикална планировка на сграда на ул. К. П .Войвода- по ПМС № 315/19.12.2018 г.	**305 945,00**	5 952,00		299 993,00											
3	Видеонаблюдение, община Доспат	**1 459,00**	1 459,00													
4	Възстановяване на паметници на културата, община Доспат	**6 599,00**	6 599,00													
5	Детска площадка в с. Любча- ПУДООС	**4 998,00**					4 998,00									
6	Експониране на етнографското наследство и природните забележителности на община Доспат с прилагане на компютърни технологии	**105 927,90**		105 927,90												
7	Изграждане на детска площадка	**4 998,00**					4 998,00									
8	Изграждане на детска площадка и кът за отдих в с. Цръчна, село Цръчна	**1 320,00**	1 320,00													
9	Изграждане на еко-къмпинг на брега на язовир Доспат	**381 123,79**		381 123,79												
10	Изграждане на крайбрежна пешеходна алея на брега на язовир „Доспат“ II в местността „Чинлий“ град Доспат	**717 983,91**		717 983,91												
11	Изграждане на нов център, гр. Доспат, град Доспат	**1 003 200,00**	0,00		1 003 200,00											
12	Изграждане на пешеходна алея до брега на яз. Доспат и от м. Каркъма до брега на яз. Доспат- **2 инициативи**	**98 831,00**	8 086,00		90 745,00											
13	Изграждане на спортен център в гр. Доспат	**4 997 233,74**		4 997 233,74												
14	Изграждане на туристически пътеки 21/313/00248	**301 845,00**		301 845,00												
15	Изграждане парк-музей на родопската чешма”	**281 548,47**		281 548,47												
16	Изработване на проект за рехабилитация и модернизация на общинска инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на град Белица и село Краище	**22 200,00**			22 200,00											
17	Облагородяване на еко къмпинг - закупуване на климатик, изграждане на водопровод, ел. захранване, ограда, изграждане на стълба - **3 инициативи**	**23 875,00**	21 875,00		2 000,00											
18	Обследване на улично осветление в община Доспат за енергийна ефективност, град Доспат	**6 000,00**	6 000,00													
19	Общинско социално предприятие „Озеленяване и благоустройство“	**384 778,56**		384 778,56												
20	Опазване флората и фауната на яз. Доспат и повишаване на интереса към природата	**54 716,55**		54 716,55												
21	Повишаване атрактивността на община Доспат като туристическа дестинация- екопарк Доспат	**181 061,00**		181 061,00												
22	Придобиване и монтаж на автобусна спирка	**2 376,00**			2 376,00											
23	Придобиване на специализиран автомобил -водоноска	**34 500,00**	34 500,00		0,00											
24	Проектиране на площадки за озеленяване и отдих по населените места на община Доспат, община Доспат	**22 953,00**	22 953,00													
25	Ремонт, преустройство и оборудване на общинска сграда, намираща се на ул. К.П Войвода № 3 и вертикална планировка на имот по ПМС № 315/19.12.2018 г.	**38 000,00**			38 000,00											
26	Ремонт на чакалня на разклон за с. Късак	**480,00**	480,00		0,00											
Приоритет 4: Ефективна образователна, социална и здравна система за повишаване качеството на живот на населението и задържане на младите хора в общината		**3 053 823,08**	**28 653,00**	**1 274 882,77**	**1 749 357,31**	**0,00**	**930,00**									

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
1-2	„Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Девин и община Доспат“ и закупуване на автомобил по проекта- **2 инициативи**	**154 147,36**		154 147,36												
3	Вертикална планировка СОУ - от МОН	**103 783,00**			103 783,00											
4-5	Видеонаблюдение в ДГ Барутин и село Барутин - **2 инициативи**	**2 156,00**	1 277,00		879,00											
6	Закупуване на диван, ДЦДМУ	**810,00**			810,00											
7	Закупуване на видеонаблюдение, ЦОП	**10 105,00**			10 105,00											
8-12	Закупуване на инвентар - миялна машина, мултимедиен проектор, два настолени компютъра, работен шкаф с умивален басейн за ДГ с. Змейца - **5 инициативи**	**6 210,00**	1 578,00		4 632,00											
13-14	Закупуване на инвентар и компютърна конфигурация, ОУ Цръчна - **2 инициативи**	**1 880,00**			1 880,00											
15-18	закупуване на компютър, лаптоп Леново, детски съоръжения за игра финансирани по ПУДОС и резачка за ДГ Доспат - **4 инициативи**	**5 104,00**	1 674,00		2 500,00		930,00									
19-20	Закупуване на лаптоп ДЕЛ и моторен трион Щил, ДЦДМУ - **2 инициативи**	**4 893,00**			4 893,00											
21-23	Закупуване на лаптопи и компютър за СУ Доспат - **3 инициативи**	**14 142,00**			14 142,00											
24-29	Закупуване на оборудване - комбиниран уред и лаптопи, холов ъгъл и секция за ОУ Барутин.- **6 инициативи**	**8 956,00**			8 956,00											
30	Закупуване на оборудване за СУ Доспат, Интерактивен дисплей, мотор - вентилатор за котел, мултимедия.	**10 345,00**			10 345,00											
31-33	Закупуване на преносим компютър, секция и изготвяне на отчет на ОУ Бръщен - **3 инициативи**	**18 334,00**			18 334,00											
34	Изгражаде на кабелна интернет мрежа	**6 944,00**			6 944,00											
35	Изграждане на видеонаблюдение ОУ с. Касък	**1 960,00**			1 960,00											
36	Изграждане на пристройка към съществуващата сграда на основно училище в с. Късак със средства, получени от МОН	**263 425,00**			263 425,00											
37-38	Изработка на отчет и закупуване на преносим компютър за ОУ Любча - **2 инициативи**	**8 104,00**			8 104,00											
39	ИКТ - Средно училище в гр. Доспат	**14 000,00**			14 000,00											
40	Лаптоп Леново, ДГ Цръчна	**1 248,00**			1 248,00											
41	Нови възможности за грижа	**99 382,49**		99 382,49												
42	Отчет ДГ - с. Змейца	**5 599,00**	5 599,00													
43	отчет на ОУ и ДГ в с. Барутин - **3 инициативи**	**13 645,00**	3 366,00		10 279,00											
44	Отчет ОУ Късак	**3 145,00**			3 145,00											

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
45	отчет ОУ- с. Змейца-Безжична мрежа	**7 295,00**			7 295,00											
46	отчет СУ Доспат	**892,00**			892,00											
47	ПГ В. Левски - Ремонт на 3, 4 и 5 ет.	**241 545,65**			241 545,65											
48	Повече работни места за по-добър живот	**364 444,23**		364 444,23												
49	Преносим компютър НР, ДГ Барутин	**924,00**			924,00											
50-51	Придобиване на автомобил и компютър за ЦОП - **2 инициативи**	**10 139,00**			10 139,00											
52-53	Придобиване на автомобил, инсталиране на видеонаблюдение в ДЦДУ - **2 инициативи**	**12 536,00**			12 536,00											
54	Придобиване на Лаптопи - 3 бр. за ЦОП и ДЦДУ	**1 749,00**			1 749,00											
55	придобиване на програмни продукти и лицензи за програмни продукти	**1 500,00**	1 500,00													
56	Развитие на социално предприятие, с. Бартина	**167 305,81**		167 305,81												
57-60	Разширение на училището, закупуване на преносими компютри и секция - ОУ Късак - **4 инициативи**	**106 392,00**	3 218,00		103 174,00											
61-62	Резачка Хускварна и отчет- ДГ Бръщен - **2 инициативи**	**7 838,00**	7 838,00		0,00											
63	Ремонт на покрив на ОУ и ДГ - Црънча - от МОН	**71 159,00**			71 159,00											
64	Ремонт на покрив на поликлиника в гр. Доспат	**7 913,00**			7 913,00											
65	Ремонт на стълбище до детска градина в гр. Доспат	**1 025,00**	1 025,00		0,00											
66	СУ Д. Благоев - Енергийна ефективност	**801 666,66**			801 666,66											
67	Съдомиялна и хладилник за детска градина в с. Црънча	**1 578,00**	1 578,00		0,00											
68	Център за социални услуги в домашна среда град Доспат	**489 602,88**		489 602,88												
Приоритет 5: Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от Европейски фондове и донорски програми.		**180 806,41**	**336,00**	**99 397,41**	**81 073,00**	**0,00**	**0,00**									
1	Закупена земя, община Доспат	**336,00**	336,00													
2	Изграждане на видеонаблюдение на входни артерии на гр. Доспат	**6 500,00**			6 500,00											
3-4	Изграждане на компютърна мрежа и пропускателна система - **2 инициативи**	**19 000,00**			19 000,00											
5	Копирна машина Канон	**2 268,00**			2 268,00											
6	Обучения за повишаване на квалификацията и компетентността на служители, кметове и кметски наместници на Община Доспат,	**57 407,43**		57 407,43												
7	Подготвителна помощ за разработване на СВОМР на МИРГ Високи Западни Родопи - Батак-Девин-Доспат	**41 989,98**		41 989,98												
8-9	Придобиване на др. оборудване, компютри и хардуер- по ПМС № 315/19.12.2018 г. - **2 инициативи**	**21 732,00**			21 732,00											

№	Проект/инициатива	Стойност (лв.)	Разпределение на финансовите средства					Период на реализация								
			Общински бюджет	Фондове на ЕС	Централен бюджет	Частни инвестиции	Други източници	<2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020<
10	Придобиване на стопански инвентар- по ПМС № 315/19.12.2018 г.	**31 573,00**			31 573,00											
Covid-19 мерки		**40 837,07**	**0,00**	**40 837,07**	**0,00**	**0,00**	**0,00**									
1	Подкрепа за производители на риба и други водни организми за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19	**37 269,07**		37 269,07												
2	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	**3 568,00**		3 568,00												
ИЗПЪЛНЕНИЕ:		**40 759 075,34**	**324 427,00**	**27 311 470,39**	**11 759 010,95**	**895 400,00**	**468 767,00**									

Приложение 2: Обобщена таблица за финансовото изпълнение на ОПР Доспат 2014-2020 г.

Приоритетна ос	Местно публично финансиране (хил. лв.)		Външно публично финансиране (хил. лв.)						Частно финансиране (хил. лв.)		ОБЩО
	Общински бюджет	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми	Общ дял (%)	
Приоритет 1. Модернизирана базисна инфраструктура и качествена жизнена и околна среда	186 214	0,46%	8 467 691	20,77%	17 121 549	42,01%	457 841	1,12%	0	0,00%	**26 233 295**
Приоритет 2. Енергоефективна икономика основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите	0	0,00%	0	0,00%	1 368 585	3,36%	0	0,00%	895 400	2,20%	**2 263 985**
Приоритет 3. Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалното природно и културно наследство в община Доспат	109 224	0,27%	1 460 890	3,58%	7 406 219	18,17%	9 996	0,02%		0,00%	**8 986 329**
Приоритет 4. Ефективна образователна, социалната и здравна система за повишаване качеството на живот на населението	28 653	0,07%	1 749 357	4,29%	1 274 883	3,13%	930	0,00%		0,00%	**3 053 823**
Приоритет 5. Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средствата от европейските фондове и донорски програми	336	0,00%	81 073	0,20%	99 397	0,24%	0	0,00%	0	0,00%	**180 806**
Covid-19 мерки	**0**	-	**0**	-	**40 837**	0,10%	**0**	-	**0**	-	**40 837**
ОБЩО ЗА ОПР 2014-2020:	**324 427**	0,80%	**11 759 011**	28,85%	**27 311 470**	67,01%	**468 767**	1,15%	**895 400**	2,20%	**40 759 075**

№	Мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коменар
Приоритет 1: „Модернизирана базисна инфраструктура и качества на жизнена и околна среда“										
Специфична цел 1.1: Развитие и модернизация на транспортната инфраструктура										
1	Мярка 1.1.1. Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна мрежа	*Обща дължина на реконструирани или подобрени общински пътища*	km	Община Доспат	2014 - 2020	0	23,2	12	преизпълнен (193,33%)	
2		*Допълнителен дял от населението с подобрен транспортен достъп*	%	Община Доспат	2014 - 2020	0	22	25	изпълнен (88%)	
3	Мярка 1.1.2. Реконструкция и рехабилитация на уличната мрежа	*Обща дължина на реконструирани или подобрени улици в населените места*	km	Община Доспат	2014 - 2017	0	7,48	6	преизпълнен (124,67%)	
4		*Допълнителен дял от населението с подобрена улична инфраструктура*	%	Община Доспат	2014 - 2017	0	6	40	не е изпълнен (15%)	
Специфична цел 1.2: Доизграждане и развитие на екологичната инфраструктура										
5	Мярка 1.2.1. Подобряване на водопроводната мрежа и доизграждане на канализационната мрежа. Интегрирано управление на отпадните води	*Обща дължина на реконструирана и/или рехабилитирана водопроводна мрежа*	km	Община Доспат	2014 - 2020	0	21	35	частично изпълнен (60%)	
6		*Обща дължина на ново изградена канализационна мрежа*	km	Община Доспат, БДЗБР	2014 - 2020	0	6,2	28	не е изпълнен (22,14%)	
7		*Население, обхванато от пречистване на отпадните води*	брой	Община Доспат, БДЗБР	2014 - 2020	0		4 000	не можеда се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
8	Мярка 1.2.2. Организиране на ефективно управление на отпадъците	*Брой изградени клетки на Регионално депо за неопасни отпадъци*	брой	Община Доспат, РИОСВ Смолян	2015 - 2017	1	1	2	частично изпълнен (50%)	
9		*Увеличение на мощностите за събиране на отпадъците и/или рециклиране*	брой	Община Доспат, РИОСВ Смолян	2014 - 2020	Няма информация	1	2	частично изпълнен (50%)	
10		*Увеличени на дела на рекултивирани терени*	брой	Община Доспат, РИОСВ Смолян	2014 - 2018	Няма информация		2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
11		*Допълнителен дял на обслужени домакинства по събиране на твърдите битови отпадъци*	%	Община Доспат	2014 - 2017	80	80	100	изпълнен (80%)	
Специфична цел 1.3: Балансирано развитие на околната територия в рамките на общината и укрепване на функционалните връзки между населените места										
12	Мярка 1.3.1. Подобряване достъпа до основни услуги за населението в селския район и благоустрояване на малките населени места	*Км подобрена водоснабдителна мрежа в населените места*	km	Община Доспат, БДЗБР	2014 - 2020	0	15,7	15	преизпълнен (104,67%)	
13		*Км подобрени улици*	km	Община Доспат	2014 - 2017	0	7,48	6	преизпълнен (124,67%)	
14		*Км канализация – подобрена/ново строителство*	km	Община Доспат, БДЗБР	2014 - 2020	0	6,2	28	не е изпълнен (22,14%)	
15		*Брой подобрени читалищни сгради*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	1	4	не е изпълнен (25%)	
Приоритет 2: „Енергоефективна икономика, основана на модерни технологии и иновации, насърчаване на инвестициите и предприемачеството“										
Специфична цел 2.1: Насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност, технологична модернизация и иновации в предприятията										
16	Мярка 2.1.1. Подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници в предприятията	*Увеличаване дела на инвестициите в енергоспестяващи технологии в предприятията*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	30	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
17		*Брой предприятия с внедрени мерки за енергийна ефективност*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	1	3	не е изпълнен (33,33%)	
18	Мярка 2.1.2. Технологична модернизация и иновации в предприятията	*Брой изпълнени проекти на предприятия за въвеждане на иновации и/или модерно технологично оборудване*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	0	1	3	не е изпълнен (33,33%)	
19		*Брой предприятия въвели нови за фирмите или значително подобрени продукти в резултат на иновационни или научно-изследователски проекти*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	0	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Специфична цел 2.2: Подобряване на бизнес средата, развитие на местни клъстери и бизнес мрежи										

№	Мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коменар
20	Мярка 2.2.1. Повишаване на инвестиционната атрактивност на общината и подкрепа за местния бизнес и предприемачеството	*Стойност на привлечените чуждестранни инвестиции*	хил. лева	Община Доспат, ТСБ - Смолян	2014 - 2020	Няма информация	0	3 500	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
21		*Брой ново регистрирани стопански субекти*	брой	Община Доспат, ТСБ - Смолян	2014 - 2020	0	0	20	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
22		*Брой стопански субекти с активна дейност 3 и повече години*	брой	Община Доспат, ТСБ - Смолян	2014 - 2020	0	0	150	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
23	Мярка 2.2.2. Развитие на местни клъстери и бизнес мрежи	*Създаване на местен клъстер до 2020 г.*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
24		*Брой създадени ПЧП*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	1	2	частично изпълнен (50%)	
Приоритет 3: „Устойчиво развитие на туризма, съхраняване и валоризиране на уникалните природни и културни ценности в община Доспат“										
Специфична цел 3.1: Обособяване на конкурентен регионален туристически продукт и създаване имидж на община Доспат като туристическа дестинация										
25	Мярка 3.1.1. Създаване нов имидж на Община Доспат като туристическа дестинация	*Брой сертифицирани археологически находки*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	4	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
26		*Изготвена и влязла в сила Имиджова стратегия на туристическата дестинация*	брой	Община Доспат	2014 - 2017	0	0	1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
27	Мярка 3.1.2. Обособяване на туристически продукт	*Брой идентифицирани пазарни сегменти*	брой	Община Доспат	2014 - 2016	0	0	3	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
28		*Дефиниран туристически продукт ядро*	брой	Община Доспат	2014 - 2016	0	0	1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Специфична цел 3.2: Изграждане на нова и модернизация на съществуващата туристическа инфраструктура										
29	Мярка 3.2.1. Развитие на туристически атракции и свързаната с туризма инфраструктура	*Брой на подобрените/изградени туристически съоръжения за социализация на туристическите обекти*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	2	3	частично изпълнен (66,67%)	
30		*Брой на подобрените туристически обекти/атракции*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	5	2	преизпълнен (250%)	
31		*Брой на ново изградените средства за подслон*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	8	5	преизпълнен (160%)	
Специфична цел 3.3: Стимулиране на туристическия пазар, подкрепа на местния туристически бизнес и осигуряване на качествени туристически услуги										
32	Мярка 3.3.1. Подобряване условията за развитие на туризъм	*Създадена информационна база данни*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	1	1	изпълнен (100%)	
33		*Брой изградени нови екопътеки и маршрути*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	Няма информация	2	5	не е изпълнен (40%)	
34		*Стойност на привлечените инвестиции*	хил. лева	Община Доспат, ТСБ- Смолян	2014 - 2020	Няма информация	18000	2 000	преизпълнен (900%)	
35	Мярка 3.3.2. Привличане на инвестиции	*Стойност на привлечените инвестиции*	хил. лева	Община Доспат, ТСБ- Смолян	2014 - 2020	Няма информация		2 000	не може да се оцени	
36		*Стойност на приходите от местни данъци и такси, получени от туризма*	хил. лева	Община Доспат, ТСБ- Смолян	2014 - 2020	Няма информация	1882,86	150	преизпълнен (1255%)	
37	Мярка 3.3.3. Подобряване на социалната инфраструктура, свързана пряко с туризма								липсва ииндикатор	
38	Мярка 3.3.4. Повишаване качеството на предлаганите услуги	*Създаден на Център за обучение и професионална реализация в сферата на туризма*	брой	Община Доспат	2014 - 2018	0	1	1	изпълнен (100%)	
39		*Брой обучени заети в туризма*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	134	250	частично изпълнен (53,60%)	
Специфична цел 3.4: Природосъобразно използване на туристическите ресурси, опазване на околната среда и културно-историческото наследство										

№	Мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коменар
40	Мярка 3.4.1. Подобряване ефективността на използваните ресурси	*Брой обучени заети в туризма*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2016	0	1	1	изпълнен (100%)	
41		*Брой инсталирани ВЕИ*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	Няма информация	1	2	частично изпълнен (50%)	
42	Мярка 3.4.2. Опазване на околната среда	*Количество разделно събрани отпадъци*	%	Община Доспат, РИОСВ-Смолян	2014 - 2020	Няма информация	0	50	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
43		*Площ разчистени нерегламентирани замърсявания*	дка	Община Доспат, РИОСВ-Смолян	2014 - 2020	Няма информация	8	22	не е изпълнен (36,36%)	
44		*Създадена гореща телефонна линия*	брой	Община Доспат	2014 - 2016	0	0	1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
45	Мярка 3.4.3. Повишаване на енергийната ефективност	*Брой санирани обществени сгради*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	Няма информация	3	5	частично изпълнен (60%)	
46		*Брой инсталирани ВЕИ*	брой	Община Доспат, ИСУН, ИСАК	2014 - 2020	Няма информация	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
47		*Брой газифицирани обекти*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	5	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Специфична цел 3.5: Популяризиране на туристическата дестинация и туристическия продукт и увеличаване на приходите и общите ползи за общината										
48	Мярка 3.5.1. Маркетинг микс популяризиране на туристическата дестинация и туристическия продукт	*Създаден Туристически клъстер*	брой	Община Доспат	2014 - 2017	0	0	1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
49		*Създадена Интернет страница на туристическия информационен център*	брой	Община Доспат	2014 - 2017	0	0	1	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
50		*Брой изработени презентации, брошури и др. рекламни послания*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	5	5	изпълнен (100%)	
51		*Брой организирани „зелени училища“*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	20	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
52		*Брой организирани журналистически турове*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	7	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
53	Мярка 3.5.2. Увеличаване на приходите и общите ползи за общината	*Брой сертифицирани био-земеделски стопанства*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	5	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Приоритет 4: „Ефективна образователна, социална и здравна системи за повишаване качеството на живот на населението и задържане на младите хора в общината“										
Специфична цел 4.1: Подобряване на адаптивността и пригодността за заетост										
54	Мярка 4.1.1. Подобряване качеството на образователните услуги за населението, развиване на умения за нуждите на местната икономика	*Обновени и модернизирани сгради на учебни заведения, детски градини*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	1	4	4	изпълнен (100%)	
55		*Разработени учебни програми, преодоляващи несъответствията между уменията и нуждите на местния пазар на труда*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
56	Мярка 4.1.2. Насърчаване на местни инициативи за заетост, социално включване на хората в неравностойно положение	*Дял на обучени продължително безработни за придобиване на нова квалификация и/или повишаване на квалификацията*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	30	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
57		*Работещи лица включени в програми за обучение*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	64	80	изпълнен (80%)	
58		*Предприятия, които получават подкрепа за обучение*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	1	4	не е изпълнен (25%)	
Специфична цел 4.2: Равен достъп и подобряване качеството на здравните и социалните услуги в общината										

№	Мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коменар
59	Мярка 4.2.1. Деинституционализация на деца и възрастни, развитие на качествени социални услуги в общността	*Създадени нови социални услуги на местно равнище*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	1	2	частично изпълнен (50%)	
60		*Обществени места със създадена архитектурна среда за хора с увреждания*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	2	4	частично изпълнен (50%)	
61		*Разкрит Център за социална интеграция и рехабилитация*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	1	1	изпълнен (100%)	
62	Мярка 4.2.2. Подобряване предоставянето на здравни услуги за повишаване жизнения стандарт на местното население	*Допълнителен дял на населението, получило нов достъп до здравни услуги*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	30	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
63		*Увеличен дял на инвестициите в модерно медицинско оборудване и модернизация на материалната база*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	30	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
Специфична цел 4.3: Подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора										
64	Мярка 4.3.1. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора	*Дял на младите хора със завършено средно и висше образование*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	22	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
65		*Ниво на коефициента на заетост на младите хора на възраст 15-24 и 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от етнически малцинствени групи*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	78	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
66		*Ниво на коефициента на безработица на младите хора на възраст 15-24 и 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от уязвимите групи*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	10	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
67		*Относителен дял на самонаетите сред икономически активните млади хора на възраст 25-29 години, включително и сред младите хора с увреждания и от уязвимите групи*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	20	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
68	Мярка 4.3.2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги	*Брой на изявите на млади творци*	Брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	15	8	преизпълнен (187,50%)	
69		*Относителен дял на младите хора в науката*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	25	15	преизпълнен (166,67%)	
70	Мярка 4.3.3. Насърчаване на здравословния начин на живот	*Брой на младите хора, активно практикуващи спортни дейности*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	60	25	преизпълнен (240%)	
71	Мярка 4.3.4. Развитие на младежкото доброволчество	*Брой на доброволците на територията на общината*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	10	10	изпълнен (100%)	
72		*Брой на българските младежи, участващи в международното младежко доброволчество*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	3	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
73	Мярка 4.3.5. Повишаване на гражданската активност	*Ниво на избирателната активност на младите хора при провеждането на избори*	%	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	85	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
74		*Брой обучени младежки лидери*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
75		*Брой функциониращи младежки организации*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност

№	Мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на реализация	Базова стойност	Отчетна стойност 2020 г.	Целева стойност 2020 г.	Изпълнение	Коменар
76	Мярка 4.3.6. Развитие на между културния и международния диалог	*Брой участвали млади хора в европейски и международни проекти и инициативи*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	12	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
77		*Брой участвали млади хора в международни образователни програми*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	0	0	6	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
78	Мярка 4.3.7. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността	*Брой на правонарушенията извършвани от млади хора*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	14	0	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на заложена целева стойност
79		*Брой на пътно транспортните произшествия с участието на млади хора*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	0	0	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена и заложена целева стойност
Приоритет 5: „Подобряване на местния институционален капацитет за успешно усвояване на средства от Европейските фондове и Донорски програми“										
Специфична цел 5.1: Укрепване на местния административен капацитет за стратегическо планиране и управление на проекти										
80	Мярка 5.1.1. Подобряване на местния капацитет за подготовка и управление на програми и проекти	*Брой обучени служители на общинската администрация*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	55	50	преизпълнен (110%)	
81		*Брой реализирани планови и програмни документи*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	30	15	преизпълнен (200%)	
82		*Брой предварителни проучвания получили техническа помощ за подготовката им*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	12	5	преизпълнен (240%)	
83	Мярка 5.1.2. Укрепване на местните структури за консултации и партньорство	*Брой обучителни сесии*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	6	7	изпълнен (85,71%)	
84		*Проведени дискусионни форуми – брой*	брой	Община Доспат	2014 - 2020	Няма информация	7	7	изпълнен (100%)	
Специфична цел 5.2: Създаване и развитие на партньорства, засилване на между общинското сътрудничество										
85	Мярка 5.2.1. Създаване и оптимално използване на публично-частните партньорства	*Брой реализирани съвместни проекти между общинската администрация, частния сектор и неправителствения сектор*	брой	Община Доспат,	2014 - 2020	Няма информация	0	3	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
86		*Обучени лица по разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за развитие*	брой	Община Доспат,	2014 - 2020	Няма информация	0	3	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
87	Мярка 5.2.2. Побратимяване с общини от Европа, установяване на активни връзки с водещи компании в сферата на туризма, преработвателната промишленост и услугите	*Брой реализирани съвместни проекти с други градове/региони*	брой	Община Доспат,	2014 - 2020	Няма информация	0	2	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност
88		*Брой реализирани съвместни проекти с други съседни общини - между общински проекти*	брой	Община Доспат,	2015 - 2020	Няма информация	7	3	преизпълнен (233,33%)	
89		*Брой сключени споразумения за сътрудничество с туроператори, браншови туристически организации, туристически дружества за развитие*	брой	Община Доспат,	2014 - 2020	Няма информация	0	3	не може да се оцени	0 - невъзможност за изчисляване поради липса на отчетена стойност